Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 225 Telephone, Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Rugsėjo (September) 21, 1929 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XIX, Dienraščio XI

KRISLAI

Mūsų Prižadas V. Kapsukui.
Pamatinė Klaida.
Koviečiai ir Laisviečiai.
Demagogiškas Kiaidų Prikaišiojimas.

Rašo *L. Pruseika*

Kuomet pavasarį 1917 m. d. V. Kapsukas apleido Ameriką, išvykdamas Rusijon, mudu su d. V. Paukščiu turėjome su juo pasišnekėjimą. Gerai atsimenu, ką jis tuomet pasakė: "Dabar jūs, veikiausia, vėl susitaikinsite su "Naujienom" prieš "Kovą"..."

Aš atsakiau: "Jeigu "Naujienos" nueis social-patriotiniais keliais, mes kariausime su jom."

Manau, kad "Laisvė" pilnai išpildė tą prižadą. 1917 m. "Kovos" pozicija buvo teisinga. "Laisvė" svyravo, bet ji svyravo *link bolševizmo*. Rugsėjo 1917 m. tilpęs "Laisvėje" mano straipsnis "Ką sako bolševikai patys apie save" rodo aiškaus pritarimo bolševikam. Mano referatą apie bolševikus ir menševikus dar 1917 m. "Naujienos" aštriai kritikavo.

Pamatinė "Laisvės" klaida 1917 m. buvo ta, jog mes manėm, kad su taip vadinamo vidurio socialistais galima susikalbėti ir bendrai kovoti prieš dešiniuosius. Ant to pamatiniai neteisingo dėsnio buvo paremtas mūsų draugavimas su grigaitiniais. Apie tą klaidą aš rašiau jau sekančiais metais (liepos 26 d., 1918 m.). *Gyvenimas parodė, kad taip vadinami kautskininkai yra tie patys reakciniai socialistai.* "Naujienos" 1917 m. formaliai dar nestojo už karą, bet 1918 m. pavasarį, apie tą laiką, kada E. Debsas sakė savo revoliucinę prakalbą Canton, Ohio, jos griežtai ir galutinai pasuko į social-šovinizmą. Nuo to laiko su p. Grigaičiu neteko matytis.

1917 m. pabaigoje d. Kapsukas rašė d. V. Paukščiui, kad "Martovo vidurys tirpsta" ir visiškai nustoja įtakos. Dilema buvo tokia: arba su bolševikais, arba su menševikais. Tuomi jisai davė suprast—reikia galutinai nusistatyti. "Laisvė" jau tuomet buvo nusistačius, *nes ji augo ton pusėn*. Tai buvo evoliucijos kelias.

Reikia atminti, kad ir Liebknechto ir Rožės Luxemburg, o pas lietuvius ir V. Kapsuko atėjimas prie bolševizmo nejvyko per 24 valandas. Buvo svyravimų ir klaidų. Dar 1916 m. d. Kapsukas Škotijoj ėjusiame "Socialdemokrate" rašė, "kad amžinai pasmerkti centrą (kautskininkus) mes negalime." Rožės linija tankiai buvo klaidinga, o Liebknechtas prieš karą labiau pritarė menševikam.

Dabartinė "Laisvė" yra susivienijimas senosios "Kovos" ir "Laisvės." Senieji koviečiai mus daug ko pamokino. Mūsų imtynės ir varžytinės su Šukiu, Tauru, Stasiulevičium, Rudaičiu, Stalioraičiu senai sutirpo bendroje praktikoje ir bendroj kovos filosofijoj.

Leninas yra pasakęs: jeigu draugas yra padaręs klaidą, bet vėliau ją supratęs ir greit atitaisęs, tai yra demagogija demonstratyviai ta klaida amžinai jam akis badyti.

Amerikos lovestoniečiai savo steitmentuose amžinai niekina Kominterną, kad tūli jo žymūs žmonės kadaise buvę menševikai. Bet tai yra demagogija..

SVEIKA, "LAISVĖ!"

Sveika, "Laisvė," proletarų
Šviesi ateitis!
Tu nešioji sparnais aro
Idejas, viltis.
Skrisk, kaip skridusi lig šiolei,
Ten, kur vien vargai,
Kur vaitoja mūsų broliai,
Žudomi draugai.
Sveika, "Laisvė," varguos gimus,
Vade rankpelnių,
Didį būrį išauginus
Kovos milžinų!
Neškie vėliavą raudoną
Drąsiai, sužiniai,
Kur kaujas už druską-duoną
Darbo milžinai!
Sveika, "Laisvė," daug įveikus
Priešų kelyje,
Smūgių mirtinų suteikus
Priešui mūšyje.
Kaukis, kaip koveis, lig galo,
Drąsiai ženk pirmyn
Už pergalę proletaro!—
Vėliavą augštyn!

Senas Vincas.

Negauna Vietos Šovimui Rakietos Į Mėnulį

BERLYNAS. — Profesorius Herman Oberth pasirengęs šauti rakietą į mėnulį, bet nesusitaiko su Vokietijos valdininkais del vietos. Viskas jau prirengta, bet sunku surasti tinkamą vietą tam eksperimentui.

Nors vyriausybė mano, kad bandymas gali būt visai nepavojingas, tačiaus prisibijoma, kad rakieta arba jos šmotai nekristų žemėn ir nesužeistų žmonių.

Taigi profesorius Oberth ir jo rėmėjai gal bus priversti daryti bandymą kur Vokietijos pakrašty prie Šiaurės Jūrų. Tą sumanymą remia Vokietijos garsi filmų kompanija Ufa.

Rakieta yra apie 30 pėdų ilgumo ir apie keturis colius diametriškai. Jos šovimui būtų naudojama energija, gauta iš hydrogeno ar nitrogeno, pavertus bile kurį tų gazų į skystimą.

Žuvo Du Mainieriai

POWHATAN, Ohio.—Du mainieriai žuvo ir penki aptroško nuo gazų ištikus gaisrui Powhatan anglies kasykloj netoli nuo čia. Keturi kiti darbininkai labai apdegė, kuomet jie bandė pabėgti.

Tik 30 iš 700 dirbančių darbininkų buvo kasykloj, kuomet gaisras prasidėjo. Naktiniai darbininkai tik ką buvo išėję.

Čia gyvuoja tvirtas Nacionalės Mainierių Unijos lokalas ir rengiasi vesti kovą, kad privertus darbdavius įvesti kasyklose geresnę apsaugą nuo nelaimių.

Dešimts Metų—Tik Pradžia Kovos!

Amerikos Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos Lietuvių Centro Biuras siunčia širdingiausią komunistinį pasveikinimą mūsų dienraščiui "Laisvei" jo dešimties metų sukaktuvėse.

"Laisvė" patapo dienraščiu kaip tik tuo laiku, kuomet Amerikoj pradėjo organizuotis Komunistų Partija.

Tie dešimts metų—buvo metai audringos kovos. "Laisvė" sulošė svarbią rolę kovoje su social-pardavikais. Atsilaikė prieš reakciją. Atmušė priešų puolimus. Ir šiandien "Laisvė" stovi ant tvirtesnio pamato, negu kada pirmiaus.

Per tą dešimts metų mūsų dienraštis "Laisvė" pamatiniai sekė leninistinę-marksistinę liniją; visada sekė Komunistų Internacionalo vadovybę. "Laisvei" kaipo dienraščiui didelis nuopelnas priklauso už sumobilizavimą mūsų revoliuciniam judėjime tūkstančių lietuvių darbininkų. Mes manome, kad "Laisvė" toliaus dar uoliaus laikysis pasaulinio revoliucinio vado, Komunistų Internacionalo, linijos.

Per tą dešimts metų "Laisvė" daug prisidėjo prie Amerikos darbininkų klasių kovos.

Bet tie dešimts metų buvo tik pradžia kovos. Šiuo tarpu Amerikoj pradeda labiau vystytis darbininkų judėjimas Komunistų Partijos vadovybėj. Kova didėja. Streikai plečiasi. "Laisvės" užduotis supažindinti lietuvius darbininkus su svarba lietuviams ir kitų tautų darbininkams arčiau susilieti su amerikonišku darbininkų judėjimu, daugiau juomi interesuotis, daugiau jame dalyvauti; daugiau dalyvauti darbininkų kasdieninėse kovose.

Sveikindami "Laisvę" su dešimtmetinėmis sukaktuvėmis mes pageidaujame, kad mūsų dienraštis taptu dar tvirtesniu Amerikos lietuvių komunistų laikraščiu, dar tikslesniu vadu ir švietėju lietuvių darbininkų.

Mes karštai raginam visus lietuvius komunistus, visus lietuvius darbininkus, "Laisvės" skaitytojus ir rėmėjus uoliai remti mūsų tą svarbų kovos įrankį—dienraštį "Laisvę."

Lai gyvuoja "Laisvė," pirmasis komunistinis lietuvių darbininkų dienraštis Amerikoj!

Lai gyvuoja Amerikos Komunistų Partija!

AKP Lietuvių Centro Biuras.

Voldemaro Kabinetas Rezignavo

BERLYNAS.— Ketvirtadienį čia gauta pranešimas iš Kauno, kad rezignavo visas Lietuvos fašistinis kabinetas su premjeru Voldemaru priešaky.

Pranešimas sako, kad fašistinis prezidentas Smetona pakvies J. Tubelį, dabartinį finansų ministerį, sudaryti kabinetą ir patapti premjeru į vietą A. Voldemaro.

Voldemaras buvo premjeru nuo fašistinio perversmo, gruodžio 18 d., 1926 m.

Sakoma, paštaruoju laiku tarp Voldemaro ir Smetonos fašistinių grupių buvo nesutikimas delei santikių su Lenkija — del pardavimo Lietuvos fašistinei Lenkijai. Smetona su savo šaika nusistatęs greičiau susitaikyti su Lenkija, gi Voldemaras su tuo nesutikęs.

Veikiausia, kad dabar fašistai tarp savęs dar labiau susiėdė ir Smetonos grupė privertė Voldemarą pasitraukti. Tačiaus dabar sunku spręsti, del kokių priežasčių Voldemaras pasitraukė. Dalykas vėliaus paaiškės.

Už Pavogimą Merginos Gavo Viso Amžiaus Kalėjimą

Mount Clements, Mich.— Čia apskričio teisme teisėjas Neil E. Reid nuteisė ant viso amžiaus į kalėjimą Joseph Krusiewicz, 18 metų, Anthony Glapa, 19 metų, ir Frank Twardziak, 21 metų, už pagriebimą ir išgėdinimą 16 metų mergaitės.

Kiti du jaunuoliai, J. Twardziak, 19 metų, ir Ed. Pieczynski, 17 metų, tapo nuteisti nuo 10 iki 20 metų kalėjimo.

Orlaiviai Galės Paimti Pašto Siuntinius Skrisdami

Kansas City.— Trečiadienį čia Nacionalėj Orlaivininkystės Konferencijoj tapo pranešta, kad surasta naujas būdas pridavimui pašto siuntinių orlaiviams skrendant. Skrisdamas orlaivis galės pasiimti pašto siuntinius ir tęsti kelionę. Tuo būdu bus pagreitinta orlaivinis paštas. Sakoma, už kelių mėnesių išradimas bus pradėtas naudoti.

SVEIKAS, ŽIBINTE!

(*"Laisvės" dienraščio dešimtmetį minint*).

Metų jau dešimt—
Turim žibintą,
Šviesą jo matom
Nuolat—kasdieną.
Žiba jis, šviečia
Plinta ir plinta,
Kelią mums rodo
Tiesų, ir vieną.

Žiba žibintas,
Šviečia mums taką,
Eina prie jojo
Plačiosios minios;
Tiems, ką jau vargą
Kęsti užteko,—
Tinka teisingos
Šviečiančios žinios.

Dega žibintas,
Dega, skaidrėja,
Dega kasdieną—
Dešimtį metų;
Rodo del mūsų
Kilnią idėją,
Nė neatbodams
Šturmo verpetų.

Sveikas, žibinte,
Švietęs mums kelią!
Švieskie dar ilgą
Metų skaitlinę;
Tavo skaidrumas
Ūpą mums kelia,
Ruošia mus tęsti
Kovą klasinę!

Buolio Sūnus.

1929.

16 Žmonių Sudegė Turčių Kabarete Detroite

DETROIT, Mich.— Anksti penktadienio rytą užsidegė turčių kabaretas, Study Club, ir sudegė 16 asmenų, dešimts vyrų ir šešios moterys. Penkiasdešimts kitų svečių tapo sužeisti, iš kurių penki veikiausia mirs.

Sakoma, kad kabareto vedėjai buvo susipykę su degtinės pardavėjais, ir pastarieji padėję bombą, iš ko kilęs gaisras.

Minsko Sionistai Bandė Atakuoti Kalbėtojus

Maskva.— Minske žydai komunistai sušaukė masinį mitingą Palestinos klausimu. Suvirš 500 žmonių susirinko.

Komunistai kalbėtojai nurodinėjo, kad už dabartines riaušes Palestinoj yra kalti Anglijos imperialistai ir reakciniai žydai sionistai. Grupė sionistų bande atakuoti kalbėtojus, bet kadangi jie sudarė mažumą, tai tapo prašalinti iš susirinkimo.

Frankfordt, Ky.— Frank apskričio grand džiurė apkaltino gubernatorių Flem D. Sampson ir septynis State Textbook Komisijos narius už ėmimą kyšių nuo mokyklų knygų leidimo kompanijos.

FAŠISTINIAI TERORISTAI BANDĖ NULYNČIUOTI 3 ORGANIZATORIUS

Organizatoriai Buvo Nuvykę į Blacksburgą Kalbėti; Mušeikos Automobiliais Zujo Visoj Apielinkėj

CHARLOTTE, N. C. — Du Nacionalės Tekstilės Darbininkų Unijos organizatoriai, Hubert Carrol ir Sam Phifer, ir vienas Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo organizatorius, Paul Sheppard, ketvirtadienį vos tik pabėgo nuo žmogžudiškų fašistų, kuriuos kapitalistai suorganizavo terorizuoti unijos organizatorius ir kitus kovojančius darbininkus šioj apielinkėj.

Jie buvo nuvykę į Blacksburg miestelį kalbėti tekstilės darbininkų masiniame mitinge. Kuomet jie nuvyko ten į vieno darbininko namus, jiems buvo pranešta, kad Manville-Jenckes kompanijos mušeikų šaika po vadovyste Charles Roach, buvusio Gastonijos miesto policisto, randasi tame mieste ir planuoja juos pasigriebti.

Ta mušeikų gauja slankioja po miestą per kelias valandas, jieškojo organizatorių ir grąsino, sakydami, kad jeigu tik atvyks kalbėtojai, tai jie juos nulynčiuos. Trys organizatoriai tuojaus per unijos narius pranešė darbininkams, kad susirinkimas atidedamas, nes darbininkai nėra gerai prisirengę apsiginti nuo didelės gaujos žmogžudiškų užpuolikų.

Po to visi trys organizatoriai susėdo į automobilį ir išvyko. Jiems važiuojant per miestelį mušeikos patėmijo ir automobiliais pradėjo vytis, apsiginklavę šautuvais ir revolveriais. Laimė, kad unijos automobilis galėjo pusėtinai smarkiai važiuoti ir tuo būdu organizatoriams pavyko pasprukti.

Sekantį nedėldienį įvyks konferencija visų Nacionalės Tekstilės Darbininkų Unijos organizatorių. Joj bus išdirbti planai, kaip kovoti prieš darbdavių terorą.

Gastonijoj ir apielinkėj teroras prieš darbininkus tęsiasi. Darbininkuose kyla pasipiktinimas darbdavių fašistiniu teroru. Policistai ir augštesni valdininkai remia teroristus.

Tačiaus kapitalistų laikraščiai šaukia, jog teroras užsibaigęs, kad "gerieji North Carolinos piliečiai atėję į protą" ir kad "gubernatorius sukontroliavęs padėtį."

Gyvastis kiekvieno organizatoriaus ir veiklesnio unijos nario randasi pavojuj.

Teisia Arabus Palestinoj

JERUZOLIMAS. — Ketvirtadienį 37 arabai iš Tireh, netoli Haifa, kaltinami užpuolime ant miestelio Bat Galima laike nesenai įvykusių arabų-žydų riaušių, tapo pasiųsti į distrikto teismą pasmerkimui kalėjiman.

Vietos teisėjas Kermack pasmerkė tris arabus vieniems metams kalėjimo už tai, kad pas juos atrasta ginklai.

Kiti trys arabai, kaltinami riaušėse Haifa mieste, tapo pasmerkti dviem metam kalėjimo.

Iš Londono į Palestiną atvyko šimtas Anglijos konstabelių.

Aprokuojama, kad laike žydų arabų susikirtimo Palestinoj padaryta nuostolių už suvirš $5,000,000.

Londonas. — Trečiadienį sugrįžo iš Kanados MacDonaldo kabineto narys socialistas J. H. Thomas. Sako, kad jis Kanadoj pasidarbavęs, kad ta šalis daugiau tavorų pirktų iš Anglijos, ir mano, jog tuo būdu bus galima "sumažinti" bedarbę Anglijoj.

Žuvo Du Lietuvos Lakūnai

KLAIPĖDA. — Ketvirtadienį Lietuvos armijos du lakūnai žuvo nukritus jų orlaiviui netoli nuo čia. Nukritęs orlaivis užsidegė ir sudegė kapitonas Kumščaitis ir leitenantas Vedeika.

Paryžius.— Antradienį iš Cherbourg išplaukė Amerikos milžiniškas laivas Leviathan su 1,822 pasažieriais. Dar pirmu kartu tiek daug pasažierių tas laivas gabena.

Vilniečių Pasveikinimas Dienraščiui "Laisvei"

Draugai vilniečiai prisiuntė sekamą telegramą dienraščiui "Laisvei" pasveikinimą:

"Vilnies" štabas siunčia "Laisvei" širdingiausius linkėjimus jos dešimtmetinėse sukaktuvėse. Lai gyvuoja dienraštis "Laisvė." — Bimba, Andriulis, Savukiutė, Aksamitauskas, Baltušis, Rudaitis, Smith, Elmanas, Vasys, Gasiunas, Bacevičius, Valonis, Jakas, Undžius.

Rytoj Visi Brooklyno ir Apielinkės Lietuviai Darbininkai Dalyvaukite Dienraščio "Laisvės" Dešimtmetinių Sukaktuvių Paminėjime, Labor Lyceum Svetainėj, 949 Willoughby Ave., B'klyn. Pradžia 1 Val. po pietų. Bus Koncertas ir Prakalbos. Įžanga Veltui. Būkite Laiku.

LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, Inc.
Every day except Sunday at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year..... $6.00 Per year, Brooklyn, N. Y..... $8.00
Foreign countries..... 8.00 Half year, Brooklyn, N. Y..... $4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

MININT AMERIKOS KOMUNISTŲ PARTIJOS DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVES

Minime ir Amerikos Komunistų Partijos dešimties metų sukaktuves, ne vien "Laisvės" dienraščio dešimtmečio jubilėjų.

Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos Centro Pildomasai Komitetas, sveikindamas jubiliuojančią "Laisvę," sako:

"Šio dienraščio istorija ir kovos, kurias "Laisvė" vedė, išreiškia taipo pat istoriją ir kovas, kurias vedė mūsų Komunistų Partija nuo pat josios gimimo dešimt metų atgal."

Be Komunistų Partijos, Kominterno Sekcijos, vadovybės po kariniais laikais nėra galima jokia tiksli proletariato kova. O kas priešingai tvirtina, tas arba pats klysta arba, kaip kad paprastai dedasi, sužiniai klaidina darbininkus.

Tą tiesą suprasdama, "Laisvė," kaipo dienraštis, nuo pat pirmos dienos ryžtai įstojo į Komunistų Internacionalo kelią; ir visą tą laikotarpį "Laisvės" dienraštis dar nei karto nėra sužiniai padaręs nei vieno žingsnio, priešingo Kominterno linijai, visuomet veikdamas su jo sekcija šioje šalyje,—jeigu kartais netiksliai ir padarant klaidą, užtat ją atitaisant ir žygiuojant drauge su savo amerikine Komunistų Partija.

O Komunistų Internacionalo linijos apčiuopimas ir bent bendras jos išlaikymas dažnai buvo gana sunkus, ypač pirmaisiais laikais, kuomet šioje šalyje dar tik kūrėsi bei kristalizavosi viena Partija iš kelių organizuotų sriovių, kurios visos vadinosi komunistinėmis, bet dar ilgą laiką vedė tarpsavinę kovą, skirtingai besiaiškindamos Kominterno taktiką, jo tezius, patvarkymus, arba del menkniekių tęsdamos įkaitusius kivirčus.

Minint, todel, Komunistų Partijos dešimties metų sukaktuves, šičia bus pravartu pažvelgt į jos pirmuosius daigus ir bent trumpai prisimint žymesniuosius jos momentus.

Pirmieji Daigai

Partijinė Amerikos komunistų organizacija išdygo iš Socialistų Partijos kairiojo sparno. Kairysis gi jos sparnas pradėjo apčiuopiamai vystytis tiktai laike pasaulinio karo.

Pirm karo tik žiupsnelis revoliucinių narių, neturėjusių balso partijos politikoj, matė Socialistų Partijos smulkiai-buržuazinį, reformistinį veidą. Karui besitęsiant, vis didesniam jos narių skaičiui pradėjo aiškėti bankrūtas senosios vadovybės su Hillquitais, Bergeriais ir Onealais priešakyje. Socialistų Partijos viršūnės nei sykio nepasmerkė Europos social-pardavikų, nuėjusių ginti savo tėvynes; amerikiniai socialistų vadai nesidrovėjo netgi pateisinti tuos savo europinių brolių žygius; vieni advokatavo Vokietijos socialistams (pav., V. Bergeris), kiti davė išrišimą Francijos, Belgijos bei Anglijos geltoniesiems. Įsitraukus Amerikai į tą pasaulinę skerdynę, tokie partijos šulai, kaip Ch. Ed. Russell, Wm. English Walling ir kiti, ėmė pūsti į savo imperialistų ragą. Chicagos Grigaičio dūšia buvo su Vokiečiais; bet tas nekliudė jo "Naujienoms" talpinti ištisų puslapių skelbimus su agitacija pirkti karo paskolos bonus.

Kairysis sparnas augo. Jos suvažiavime St. Louise 1917 metais paėmė viršų kairieji. Tačiaus dar neišdirbo jokios tikros programos kovai prieš dešinįjį sparną, kuriame pačiame nebuvo politinio sutartinumo. Prieškariniai, kairiųjų vadovaujami veiksmai, mitingai, demonstracijos, daugiausia bendrai su buržuaziniais pacifistais (taikininkais), airių patriotais (Sin Feineriais) ir kitais neturėjo aiškaus revoliucinio nusistatymo.

Didžiausią paskatinimą ir pamoką kairiajam sparnui suteikė Rusų bolševikų revoliucija. Ji padarė tokio gilaus ir plataus įspūdžio, kad iš pradžių prieš ją nedrįso pašokt nei geltonieji Socialistų Partijos vadai. Tuo pačiu laiku betgi jie nekeičia savo politikos, ir pasakoja apie ramų vystymąsi ir laipsnišką "įaugimą į socializmą." Kas, esą, Rusijai tinka, tai civilizuotai Amerikai negalima pritaikyti. Dalyvavimas valdininkų rinkimuose, parlamentinė kova tiems ponams taip ir pasilieka beveik vienintėlis "praktiškas" socializmo vykdymo įrankis, kaip kad skaitome ir 1920 metais Soc. Partijos išleistame "Praktiškame Vadovėlyj Darbininkams": "Balsas, paduotas už socializmą, yra vienintėlis balsas, kuris, galų gale, turės reikšmės."

Bruzdejimas Ateivių Socialistų Federacijose

Partijoj, ypač ateiviškose socialistinėse federacijose, didelis bruzdėjimas prieš žymiausius vadus, kurie tūpčioja ant vietos, braido po social-patriotizmo balą arba sugula ant pilvų prieš savo buržuaziją; kurie nenori nei prisimint apie kovingą masinį darbininkų veikimą prieš Amerikos imperialistus, kuomet tuo tarpu Europoje šen ir ten ošia revoliucinės bangos. O Socialistų Partijos lyderiai nieko daugiau nenori, tik kad jų partija taip ir pasiliktų balsų gaudymo ir šiltų politinių vietelių medžiojimo mašina.

1919 metų pradžioje jau matome išsivysčiusį skaitlingą ir drąsesnį kairįjį partijos sparną. Jis išleidžia savo "Manifestą ir Programą" ir plačiai paskleidžia organizacijos nariuose; smerkia social-reformizmą; reikalauja, kad partija persiorganizuotų klasių kovos pagrindais ir rengtųsi į atviras imtynes su savo buržuazija; stoja prieš bandymus atgaivint Antrąjį Internacionalą, ir pasisako už partijos dėjimąsi į jau organizuojamąjį Komunistų Internacionalą.

Socialistų Partija Išbraukia 60,000 Kairiųjų

1919 m. pavasarį rinkimuose Socialistų Partijos Centro Komiteto didele balsų didžiuma laimi kairiųjų kandidatų sąrašas. Senasis Komitetas, todel, panaikina rinkimų pasekmes ir pats pasilieka valdyt partiją, nors 75 nuošimčiai narių aiškiai eina su kairiaisiais. Partijos biurokratai, toliaus, iššluoja laukan už kairumą lietuvių, rusų, lenkų ir kelias kitas svetimkalbių socialistų federacijas; taipgi išmeta ištisas Michigano, Ohio ir Massachusetts partijines organizacijas, apie 60,000 narių išviso.

1919 m. kovo mėn. įsikuria Komunistų Internacionalas. Jį sveikina Amerikos kairieji, kaip savo Pasaulinę Partiją; per savo organą "Revolutionary Age" jie skelbia jau visai atvirą kovą social-pardavikams ir toliau organizuojasi.

Birželio mėn. tais pačiais metais įvyksta New Yorke visuotina, nacionalė kairiojo sparno konferencija. Pasireiškia nuomonių skirtumas, kokį daryt sekamą žingsnį. Vieni—dalyvaut ateinančiame Socialistų Partijos suvažiavime, kaipo organizuotas kairysis sparnas ir bandyt užkariaut suvažiavimą su visu partijos aparatu. Kiti—nieko daugiau bendra neturėt su Socialistų Partija, o greit šaukt visiškai atskirą Komunistų Partijos steigiamąjį suvažiavimą. Šie pastarieji daugiausia buvo kitakalbių federacijų delegatai. Ir kada konferencija didžiuma balsų nutaria dalyvaut socialistų suvažiavime, tai federacijų blokas atsimeta ir nusprendžia sušaukt Komunistų Partijos suvažiavimą Chicagoje rugsėjo 1 d.

Tuo metu, rugp. 31 Chicagoj atsidaro ir Socialistų Partijos suvažiavimas.

Sekdami newyorkinės kairiasparnių konferencijos didžiumos nutarimą, kairieji delegatai traukia į Socialistų Partijos suvažiavimą. Bet socialistų biurokratai jau išanksto pasirūpinę policijos, kuri ir išveja laukan kairiasparnius.

Dvi Komunistų Partijos

Šitaip "išprašytieji" už durų kairiasparniai delegatai susirenka rugp. 31 d. Machinist svetainėje Chicagoje ir nutaria suorganizuot naują partiją, duodami jai vardą Komunistų Darbininkų Partijos.

Ant rytojaus gi kairysis "federacijų blokas" vadinamam "Smolny" name tame pat mieste sukuria Komunistų Partiją.

Šios dvi komunistinės partijos pradeda derybas delei susivienijimo. Komunistų Partija reikalauja, kad kiekvienas Komunistų Darbininkų Partijos atėjęs delegatas būtų sulig mandato sprendžiamas, ar jis priimti ar ne. Šie gi reikalauja priimt visus juos sykiu, kaipo kūną. Vietoje derybų politinės programos pagrindais, pešamasi del technikinio klausimo, kokiu būdu priimti Komunistų Darbininkų Partijos delegatus. Ilgi būvo del to ergeliai, kurie neprivedė prie susitarimo. Taip tad ir susidarė dvi atskiros komunistinės partijos.

Palmerio Ablavos

Nesuvienijo tųdviejų partijų nei baisioji pokarinė reakcija. "Teisingumo" ministeris A. Mitchell Palmer tuojaus po jų suvažiavimų pradėjo masines komunistų ablavas lapkričio mėnesį. Jos tęsėsi iki 1920 metų pradžios. Areštuota 4,138 komunistai, nedarant jokio skirtumo, ar kuris priklauso Komunistų Partijai ar Komunistų Darbininkų Partijai; 505 išdeportuota iš Amerikos.

Viešas organizuotų komunistų gyvavimas ir veikimas pasidaro visiškai nebegalimas. Abidvi partijos lieka nugrūstos į nelegalį, pogrindinį gyvenimą; persiorganizuota mažų slaptų grupelių pagrindais, su ne daugiau kaip 10 narių kiekvienoje.

Slapta Būklė

Nuėjus slapton būklėn, nutrūksta tiesioginiai ryšiai su miniomis ir su plačiuoju veikimu. Abidvi partijos darosi tuo labiau abstrakčiomis, siaurai sektantiškomis; "teorizuoja" be galo, be krašto; skaldo plauką į devynias skiltis; ieško viena prieš kitą priekabių. Kada, pav., Komunistų Darbininkų Partija savo organe kalba apie "veikimą minių," tai Komunistų Partija tą posakį vadina centristiniu, prigavingu, ir pareiškia, kad tikras revoliucinis tam vardas turi būt "minių veikimas." Komunistų Partija yra linkusi kalbėt apie prievartos naudojimą, apie ginklo priemonę kiekviename streike, kiekvienoj kovoj už tuomlaikinius ekonominius darbininkų reikalavimus. Komunistų Darbininkų Partija irgi skelbia galutinąjį reikalą ginkluoto sukilimo prieš kapitalizmą, kaip vienintėlį būdą proletariato kovai už galią. Bet kadangi Komunistų Darbininkų Partija nekiša ginkluotos kovos į kiekvieną streiką, tai Komunistų Partija apšaukia ją buržuazijos pataikūnais, revoliucinės sąmonės temdintojais.

Tuo tarpu nei viena nei kita partija nemato tikrųjų savo klaidų. Taip antai, abidvi klysta, nutardamos tuojaus pasitraukt iš senųjų, konservatyvių darbo unijų, be tolesnio veikimo iš jų vidaus, ir organizuot naujas tikrai klasines, revoliucines unijas.

1920 metais įvyksta Komunistų Partijos skilimas; jos dalis, vadovaujama C. E. Ruthenbergo, pereina gegužėje į Komunistų Darbininkų Partiją. Iš jų susidaro nauja Jungtinė Komunistų Partija.

Nuo to savitarpiniai vaidai dar labiau įkaista. Komunistinės spėkos eikvojasi ir tirpsta, ir nieko teigiamo nenuveikiama. Vieniems ir kitiems aiškėjo, kad amžinai negalės taip tęstis.

Komunistų Internacionalas primygtinai ragina komunistines partijas susivienyti, nematydamas tarp jų nei jokių rimtų skirtumų. ("Laisviečiai," beje, irgi stoja už vienybę, ir už tai yra akėjami nuo "tikrų kairiųjų.")

Partijų Susivienijimas

Komunistų Internacionalo pastangomis, pagaliaus, tampa sušaukta 1921 m. gegužėje vienybės suvažiavimas, ir abidvi partijos suliejamos krūvon.

Tuo tarpu per visą šalį ritasi masinių streikų, ekonominių kovų banga. Vien tik su slapta, siaura, užsidariusia partija, beturinčia 12,000 narių, nėra galimas joks platesnis miniose veikimas, kurio reikalauja tas momentas. Ir Komunistų Partijos Pildomasai Komitetas nutaria įsteigti 1921 m. gruodžio mėn., viešą masiniam veikimui partiją. Sušaukia suvažiavimą, į kurį pakviečia ir Amerikonišką Darbo Susivienijimą, viešą komunistinę organizaciją, kairiųjų socialistų Darbininkų Tarybą, Finų Socialistų Federaciją ir kt. Lieka suorganizuota Amerikos Darbininkų Partija, kuri iš karto priima švelnią programą, bijodama, kad reakcija tuojaus ją neužpultų ir neišdraskytų.

Nauja Atskala

Bet Darbininkų Partijos įkūrimas iššaukia naujus kivirčus ir pasidalinimą viduje Komunistų Partijos. Stambi narių dalis nusistačius prieš viešą partiją, ir tvirtina, kad jinai būsianti centristinė, oportunistinė ir pražudysianti slaptąją Komunistų Partiją. Tai nusiteikimas vadinamųjų "kairiųjų" (arba, kaip pas mus būdavo vadinama, extra-kairiųjų), kurie į partijos slaptumą žiūrėjo, kaip į nesulaužomą "principą."

Iš to ir vėl užsikūrė frakcijinė kova, ir vėl skilimas. Galų gale, Komunistų Internacionalas įsako atskilėliams visiems sugrįžti į partiją iki 1922 m. birželio 25 d., užgirdamas Amerikos Komunistų Partijos padarytus žingsnius ir įsteigimą Darbininkų Partijos. Po to beliko tik maža saujelė atsimetėlių ekstrinių, tame skaičiuje lietuviai baltrušaitiniai, kurių šiandieną tik skystučius pėdsakus tematome.

Viešumon

Belaikant Komunistų Partijai 1922 m. rugpjūčio mėnesį slaptą suvažiavimą Bridgemane, Mich., jį užpuolė vyriausybė ir areštavo virš 30 dalyvių. O lapkričio 7 d. Komunistų Internacionalo Kongresas nusprendė, kad Amerikos Komunistų Partija virstų vieša, legale. Sulig to nusprendimo, Komunistų Partijos konferencija 1923 m. birželio 7 d. ir nutarė panaikinti pogrindinę savo organizaciją ir visiems susitelkti į Amerikos Darbininkų Partiją. Ketvirtajame gi suvažiavime rugp. 21-29 d. 1925 m. ši partija viešai pasiskelbė, kaipo Komunistų Internacionalo Sekcija.

Dabar gi, nuo 1929 m. suvažiavimo, ši amerikinė Kominterno sekcija, oficialiai vadinasi Amerikos Jungtinių Valstijų Komunistų Partija.

Iš pradžios Amerikos komunistinis judėjimas buvo prieš-parlamentarinis; buvo nutarta, pav., net visai boikotuot rinkimus. Ta klaida atitaisyta, ir Darbininkų (Komunistų) Partija 1924 metais pirmu kart dalyvauja prezidentiniuose rinkimuose su drg. Wm. Z. Fosteriu, kaipo kandidatu į prezidentus, ir Ben. Gitlowu—į vice-prezidentus.

Kas daugiausia Partijai žalos padarė, tai beprincipinė frakcijinė kova, kuri virė nuo 1923 m. iki paskutinių laikų. Ta kova vyriausiai užsikūrė iš vajaus delei suorganizavimo Farmerių Darbo Partijos 1923 m. Padaryta klaida, kad Komunistų Partija tame judėjime pirmoj vietoj nepastatė bei nepabrėžė reikalo darbininkų vadovybės, ir tuo būdu gavo įsigalėti smulkiai-buržuaziniai farmerių judėjimo gaivalai. Farmerių Darbo Suvažiavime 1923 m. liepos mėn. klausimas vienybės su tulais vadinamais "progresyviais" darbo unijų elementais suardė Komunistų Partijos bendrąjį frontą; iš to daugiausia išsišakojo ir įsišaknėjo ištisų šešių metų frakcijinė kova, kuriai tik paskutiniais mėnesiais padarė galą Komunistų Internacionalas su savo Atsiliepimu.

Bolševizacija

Nuo Darbininkų (Komunistų) Partijos 1925 m. suvažiavimo pradėta ryžta kampanija už partijos bolševizaciją. Partijos vienetai perorganizuota pagrindais fabrikų-dirbtuvių grupių (vienetų, nuclei). Pamatiniai pertvarkyta ir ateivių komunistų federacijos, kurios iki tol buvo beveik visiškai savarankiomis politinėmis organizacijomis, ir daugiausia žvalgėsi į savo europiškąsias gimtąsias šalis, tik menkai tedalyvaudamos Jungtinių Valstijų darbininkų bendrose kovose, Partijos vadovybėje. Tokio savarankumo šiandieną federacijos neturi; jos yra jau tikrai sudėtinąja partijos dalim, vadinasi kitakalbių frakcijomis ir turi tik biurus skleidimui propagandos ir agitacijos tarp savo kalbos darbininkų. Nors dar iki šiol nėra reikiamo kitakalbių frakcijų bendro tiesioginio veikimo partijoj, tačiaus ir šis blogumas laipsniškai taisomas.

Jeigu kol kas dar ir nėra pilnos bolševizacijos visame kame, tačiaus Partijos darbas vis ryškiau pastaraisiais laikais eina tąja kryptim. Jinai apsivalė nuo loristų, nuo Cannono trockistų ir nuo nepataisomų reakcionierių, renegatais virtusių Lovestono, Gitlowo, Bert Wolfe'o ir kitų atvirų Komunistų Internacionalo linijos priešų; ji valosi ir nuo prisidengusių jų papėdininkų. Masiniame veikime, batalijose prieš Darbo Federacijos pardavikiškus vadus ir tokius pat socialistus unijose, naujų klasinių unijų kūrime, streikų kovose, kampanijoj prieš imperializmą ir tt.—visur dvelkia nauja bolševistinė Partijoj dvasia.

Po dešimties metų įvairių paklaidų ir pražūtingųjų frakcijų, mūsų Partija, Komunistų Internacionalo vadovybėj, atitaiso senuosius trūkumus ir juo energingiau žygiuoja pirmyn, vesdama Amerikos proletariatą ne tik į laikinuosius laimėjimus, bet kas kartas tiksliau mobilizuodama darbo minias delei nušlavimo kapitalistinio režimo ir įsteigimo Sovietų Respublikos Jungtinėse Valstijose.

DEŠIMTS METŲ AGITACIJOS, PROPAGANDOS IR KOVOS

Tuojaus po didžiojo karo pradėjome kalbėti apie steigimą Amerikoje lietuvių komunistų dienraščio. Išvadą darėme, kad "Laisvė" turi tapti tuo dienraščiu. Ji turėjo daugiausia skaitytojų ir geriausia finansiškai stovėjo. Visai naują dienraštį organizuoti nebuvo jokio išrokavimo.

Bet buvo tokių draugų, kurie labai abejojo apie to mūsų komunistinio judėjimo žygio pasisekimą. Jie sakė: Niekas neišeis, neišlaikysime dienraščio, neturime pakankamai literatinių spėkų, tik naują naštą užsidėsime ant savo pečių.

Mūsų judėjimo revoliucinė energija ir teisingos perspektyvos ėmė viršų ir "Laisvė" buvo paversta dienraščiu. Jau dešimts metų kaip dienraštis gyvuoja. Dabar, žinoma, atmainė savo nuomonę ir daug tų draugų, kurie tuomet rimtai abejojo.

Didelių Kovų Audrose

Dienraštis "Laisvė" gimė sūkuryje didelių kovų, kurios siautė Amerikoje pokariniam laikotarpyje. Milžiniški streikai šlavė Amerikos industrinius centrus. Kovą vedė geležinkeliečiai, rūbsiuviai, angliakasiai, audėjai ir tt. Milionai darbininkų buvo įvelta į tas kovas. Lietuvių darbininkų judėjimas negalėjo pasilikti nepaliestas tų audrų. Ir jis kaip tik tuomet bujojo, augo, plėtėsi, kairėjo ir revoliucionizavosi. 1918, 1919 ir 1920 metai buvo didelio pakilimo metai, svarbaus persilaužimo ir pasidalinimo laikotarpis visoje Amerikos proletariato klasėj.

"Naujienos" ir "Keleivis", kuriuos revoliuciniai darbininkai išauklėjo ir išplatino, patekę į apgavikų Grigaičio ir Michelsono rankas, virto buržuazijos organais, atvirais priešais proletariato. O jų įtaka lietuviuose darbininkuose dar buvo didelė. Ta įtaka turėjo būt naikinama. Be dienraščio nebuvo galima apsieiti. Klasių kovos reikalai griežtai pastatė prieš mūsų judėjimą dienraščio kūrimo klausimą.

Priešų Frontas ir Mūsų Kanuolės

Lietuvių darbininkų judėjime, kuris yra dalimi visa-amerikinio darbininkų judėjimo, dienraščio "Laisvės" rolė yra milžiniška. Tai ta didžioji kanuolė, iš kurios mes bombarduojame priešų pozicijas. O nereikia tų pozicijų nedakainuoti: jos būvo labai tvirtos dešimts metų atgal, anaiptol nesunaikintos dar ir šiandien. Ištisus dešimts metų mūsų komunistinė spauda jas griovė ir naikino, daužė ir skaldė. "Laisvė," kaipo dienraštis, kaipo daugiausia ir stipriausia įsišaknėjęs lietuvių tarpe dienraštis, galėjo užduoti bene skaudžiausius smūgius mūsų priešams.

Už tai ir priešai netruko įvertinti mūsų dienraščio "Laisvės" šūvius. Prieš ją jie suvienijo savo spėkas. Jai jie rodė savo ilgus liežuvius ir rūsčiai grumojo kumščiais. Kiekviena dienraščio nelaimė, kiekvienas finansinis sudejavimas sukeldavo juose nesvietišką džiaugsmą. Manydavo jie, kad "Laisvė" neišsilaikys. Jie laukė ir troško jos mirties.

Bet "Laisvė" ne tik išsilaikė, bet dar padidėjo ir sustiprėjo. Pradėjo eiti keturių puslapių, paskui du sykius į savaitę ėjo keturių, o keturius šešių, o dabar visus šešius sykius išeina šešių puslapių! Tai gana daug pasistūmėta pirmyn. Ir armija dienraščio pasekėjų šiandien daug didesnė ir rimtesnė, negu dešimts metų atgal.

Abelna Bolševistinė Linija

Negalima, žinoma, nepabrėžti to, jog labai svarbiu komunistų judėjimo grupavimosi laikotarpiu "Laisvė" labai šlubavo, nesilaikė bolševistinės linijos. Bet turime mintyje dar tuos laikus, kuomet "Laisvė" nebuvo dienraštis. Ji savo laiku nepalaikė "Kovos" prieš "Naujienas" ir "Keleivį": greičiau krypo prie pastarųjų. Ji klaidingai atsinešė linkui bolševikų pergalės Rusijoje.

Bet tapus dienraščiu, "Laisvė" jau tvirtai laikėsi komunistinės linijos. Ir ją, abelnai imant, išlaikė. Komunistų Internacionalo linija buvo dienraščio "Laisvės" linija. Amerikos Komunistų Partijos vadovybę priėmė ir jos politiką visuomet gynė.

Negalima praleisti neprisiminus mūsų judėjime frakcinės kovos ir skilimų. Tai buvo sunkiausias dienraščio gyvenimo laikotarpis iš medžiaginio taškaregio. Autorius šio straipsnio ir daugelis kitų draugų tuo laiku išėjome griežtai prieš "Laisvę" ir jai kovą skelbėme. Tai buvo laikai, kuomet kūrėsi Amerikos Darbininkų Partija, kaipo vieša Komunistų Partija. Mes griežtai priešinomės legalės partijos organizavimui. Buvome savo rūšies sektantai. Bet organizavimas legalės partijos buvo būtinas dalykas. Tai buvo Komunistų Internacionalo linija.

Dienraštis "Laisvė" palaikė Komunistų Partijos ir Komunistų Internacionalo liniją. Draugai, kurie laikės tos linijos, laikės teisingos komunistinės linijos. O mes, kurie čėjome prieš ją, klydome. Tatai turime prisipažinti. Mes buvome užsimoję ne tik prieš Komunistų Internacionalo discipliną, bet ir prieš jo politinę liniją. Vėliau vieni pamatėme savo klaidą ir sugryžome į teisingą poziciją, kiti, kaip Baltrušaitis, nuėjo savais menševistiniais keliais ir prapuolė delei darbininkų judėjimo.

Toje frakcinėje kovoje nė viena, nė kita pusė nevartojo baltų pirštinių. Neužsidėjo jomis ir dienraštis "Laisvė". Bet ne atskiruose žodžiuose svarba. Nesvarbu tas, kurie kuriems kovoje daugiau plaukų nurovė. Svarbu tas, kurie gynė teisingą komunistinę liniją.

Dešiniųjų nukrypimų, oportunistinių klaidų "Laisvė" yra padarius, kaip jų yra padaręs visas komunistinis judėjimas Amerikoje, kaip jų yra padarius visa komunistinė spauda. Būtinai reikalingos savitarpi-

(Tąsa ant 3-čio pusl.)

DARBININKŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 21 d.:
—Francūzija paskelbta respublika, 1792.
—Prasidėjo Sovietų-Lenkų konferencija, 1920.

Rugsėjo 22 d.:
—Francūzijoj įvestas revoliucinis kalendorius, 1792.
—Panaikinta vergija Jungt. Valstijose, 1862.

PIRMYN NORS VARGINGU KELIU

Pasaulinio karo metu "Keleivis" ir "Naujienos" mikčiojo apie socializmą, o veršių balsais bliovė prieš bolševizmą. Pasibaigus karui ir visam buržuaziniam pasauliui užgulus proletarinę revoliuciją Rusijoje, augščiau minėtos gazietos tarnavo buržuazijai, talpindamos melus ir šmeižtus apie revoliucijos eigą ir apie socialistinę kūrybą.

"Laisvei" einant du sykiu į savaitę ir Chicagoje "Kibirkščiai" einant sykį į savaitę, nebuvo galimybės reikiamai atmušti lietuviškos buržuazinės spaudos melus. Kilo, todel, nuomonių "Laisvę" leisti dienraščiu.

Buržuazinė spauda (įskaitant klerikalus, tautininkus ir socialistus) tais laikais gyveno savo medaus mėnesį. Didžiavosi humbugiška Lietuvos nepriklausomybe ir saujomis glemžėsi dolerius už skelbimus visokios rūšies lietuviškų korporacijų. Vištaplunksnė tautininkų "Vienybė" stypčiojo skristi dienraščiu, bet, negalėdama pakilti, nutūpė. Į daugelį jausmais progresyviškų darbininkų, bet neturinčių aiškaus klasinio supratimo, buržuazinė propaganda pradėjo veikti. Toliau matantieji draugai, tai pastebėję, karštai pradėjo agituoti už leidimą "Laisvės" dienraščiu.

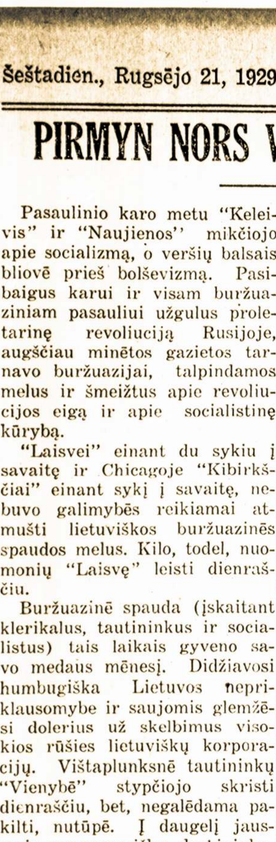

Drg. V. Paukštys
Dienraščio Redaktorius

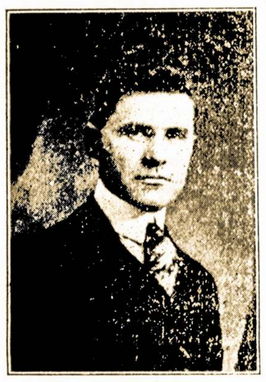

Tamošius Lisajus

Drg. T. Lisajus, tuo laiku būdamas "Laisvės" bendrovės direktorių taryboje, varėsi už steigimą dienraščio. 1919 m. pusmetiniame bendrovės dalininkų suvažiavime jis davė įnešimą leisti "Laisvę" dienraščiu. Įnešimui buvo nemaža opozicija, įrodinėjanti technikines kliūtis ir finansinius trūkumus. Svarbiausia, reikėjo antros Linotype mašinos. Po ilgų diskusijų įnešimas perėjo. **Drg. Lisajus paskolino $3,000 pirkimui Linotype mašinos, ir su 16 d. rugsėjo, 1919 m., "Laisvė" pradėjo eiti dienraščiu.**

Drg. Lisajaus nuopelnas yra tame, kad jis rizikavo savo sunkiai uždirbtus grašius del labo savo klasės reikalų. Gi tada lietuviška atmosfera buvo tokia, kad tūkstančiai buržuaziniai mąstančių darbininkų krovė savo pinigus į korporacijas, tikslu veikiai pralobti.

Drg. Lisajui paskola senai sugrąžinta, o kurie sukišo centus į buržuazines korporacijas, šiandien verkšlena: **"Prapuolė!"** Keletas kitų draugų skolino "Laisvei po mažesnę sumą, ir visiem paskolos atmokėtos.

Pirmuoju dienraščio "Laisvės" redaktorium buvo drg. V. Paukštys. "Laisvė" pradėjo eiti dienraščiu pačiu reakcijos siautimo laiku. Mūsų politiniams priešams skundžiant, valdžios šnipai sekiojo drg. Paukščio kiekvieną žingsnį; "Laisvės" įstaigą krėtė kelis kartus. 1920 m. užpuolė būrys šnipų, išvertė viską spaustuvėje, administracijos raštinėje ir redakcijoje. Sudėmė visas knygas ir archyvus, išsivežė į teisdarystės departmento ofisą New Yorkan. Administratorium tada buvo drg. J. Valatka. Jo aprokavimu, ta valdžios šnipų krata "Laisvei" kainavo apie porą tūkstančių dolerių. Vėliau buvo suėmę drg. Paukštį, kaipo vyriausią redaktorių, ir tąsė jį po policijos nuovadas, kvosdami. Priekabių rasti jiems nepavyko; turėjo paleisti be bausmės. Jis redagavo dienraštį nuo 1919 metų iki 1923 metų. Jam rezignavus, pirmuoju redaktorium buvo drg. L. Prūseika.

Drg. Prūseika redagavo dienraštį "Laisvę" apie pusantrų metų, iki buvo didelės didžiumos lietuvių siuvėjų pa-

Drg. L. Prūseika
Antras Dienraščio Redaktorius

reikalautas redaguoti Amalgameitų Rūbsiuvių Unijos leidžiamą lietuvių kalboje organą "Darbą." Po drg. Prūseikai vyriausio redaktoriaus pareigas eina drg. V. Tauras.

Drg. Prūseika ne tik dienraščio "Laisvės," bet dar dusyk savaitraščio—puikiausias bendradarbis ir rėmėjas. Jis jai bendradarbiavo reakcijos audrų nublokštas į slaptą gyvenimą ir nuolatiniai bendradarbiauja, dirbdamas prie kriaučių organo. Už savo raštus jis neima jokio apmokėjimo. Išvažiuodamas su prakalbomis, visada rūpinasi gauti "Laisvei" skaitytojų ir materialės paramos.

Pradėjus "Laisvę" leisti dienraščiu, jos vedėjai turėjo labai nemalonių kliūčių. Popieros kaina labai smarkiai kilo: nuo 4½ už svarą trumpu laiku pakilo iki 14½c. Todel buvo įsteigtas specialis popieros fondas, į kurį gausiai aukojo darbininkiškoji visuomenė.

Kaip augščiau minėta, valdžios ablavos pridarė daug nuostolių. Vėliau prisikabino šnipas Pilėnas, reikalaudamas $100,000 atlyginimo už pavadinimą jo šnipu; nors jis nieko nepešė, tačiaus išlaidų padarė. Buvo smulkesnių klapatų, bet visi lengvai pergyventa. Kunigo Petkaus byla, kuris irgi reikalavo $100,000, buvo skaudžiausia; bet ji pakėlė "Laisvės" cirkuliaciją. Ačiu draugų paramai aukomis, laikas nuo laiko paskolomis, "Laisvė" ne tik pasilaiko dienraščiu, bet ji našiai kyla: nuo keturių puslapių bėgiu 10 metų ji paaugo iki 6 puslapių kasdien.

P. Buknys.

Dešimts Metų Agitacijos, Propagandos ir Kovos

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

nės kritikos nesuprasta arba bijota. Tą turime prisipažinti visų pirma tie, kurie vienu ar kitu laiku dirbome "Laisvės" redakciniam štabe ir kurie dabar tebedirba. Bet "Laisvė" tik atspindėjo klaidas ir trūkumus viso Amerikos komunistinio judėjimo.

Dabar pradedame kovoti su dešiniaisiais nukrypimais. Dabar pradedame mūsų visoj spaudoj, kaip "Vilny," taip "Laisvėj," taip "Darbininkių Balse" leistis prie savikritikos. Bet dar toli gražu nepakankamai. Tuo keliu turime eiti toliau. Kiekviena mūsų pamatinė klaida turi būt begailestingai plakama savikritikos ryškte.

Įžengiant į Naują Dešimtmetį

Kokia gi dienraščio "Laisvės" ateitis? Kokia gi ateitis visos mūsų komunistinės spaudos?

Ir vėl mūsų eilėse pasirodo draugų, kurie į mūsų spaudos ateitį žiūri per storai pesimizmo dūmais aptrauktus stiklus. Dejuoja jie taip, kaip dejavo 1919 metais. Niekas, girdi, neišeis. Mes nykstame, nyksta visa Amerikos lietuviška darbininkija. Dirva mūsų veikimui siaurėja. Neapsimokėjo steigti "Laisvę" dienraščiu. Dar didesnę klaidą padarėme, steigdami "Vilnį" dienraščiu. Ir tam panašios raudos nestingame.

Mano nuomonė kitokia. Man atrodo, kad komunizmui Amerikos lietuvių darbininkijoje dirva tebėra neišsemta. Dar yra daug masių, prie kurių mūsų judėjimas nepriėjęs, kurių tebėra nepasiekęs. Tik mes turime surasti kelius ir būdus pasiekimui tų masių. Turime išmokti prieiti prie jų. Mūsų dienraščiai, mūsų visa spauda, turi išmokt susikalbėt su tais darbininkais, kurie tebeklaidžioja tamsybėje. O jų yra daug, labai daug. Ne visi jie taip pasenę, kad nebetiktų darbininkų judėjimui, kad nebūtų galima iš jų padaryti kovotojus.

Ir klasių kovos sąlygos reikalauja mūsų spaudos gyvavimo. Vis tamsiau ir tamsiau padangė niaukiasi naujo karo audra. Gynimas Sovietų Sąjungos nuo pasaulio imperialistinių plėšikų yra mūsų dienos darbas. Pagaliaus atbunda Amerikos darbininkų klasė, kurios dalimi yra lietuviška darbininkija. Kuriasi naujos revoliucinės industrinės unijos po Komunistų Partijos vadovybe. Kyla aštrūs streikai. Iš antros pusės, fašizmas kelia galvą, reakcijos slibinas rimtai grumoja revoliuciniam judėjimui.

Lietuviai darbininkai, kaipo ateiviai, didžiumoj dirba pamatinėse, sunkiosiose pramonėse. Svarbu juos prikelti iš miego ir iššaukti į bendrą Amerikos proletariato kovą. Kas gi geriau, kaip dienraštis, gali patarnauti tame judėjime?

Lenino žodžiai šiandien skamba mūsų ausyse dar garsiau, negu kada nors praeityje: Komunistinis dienraštis yra kolektyvis agitatorius, propagandistas ir organizatorius. Tai nepavaduojamas komunistų judėjimo įrankis.

Dienraštis "Laisvė" sulošė didelę, svarbią rolę klasių kovoje pereitą dešimtmetį, toks pat, jei ne didesnis vaidmenis "Laisvei" teks suvaidinti bėgyje sekamo dešimtmečio, į kurį ji drąsiai ir garsiai įžengia.

Tegul gyvuoja dienraštis "Laisvė"!

A. Bimba.

Philadelphia, Pa.— Philadelphijos pramoninės įstaigos pagamino tavorų už $1,690,734,900 per 1928 metus arba už $7,000,000 daugiau, negu pirmesniais metais.

Dešimties Metų "Laisvės" Dienraščio Sukaktuvėms

Per dešimtį metų
Kaip saulė švietei,
Iš skurdo verpetų
Pakilt mus kvietei.
Per dešimtį metų
Vargdienius šaukei
Kovon kad eitų,
Jiems drąsą teikei.
Per dešimtį metų
Visko tu patyrei
Tarp vargų, klapatų
Valtį pirmyn įrei.
Per dešimtį metų
Lankei bakužėle,
Skurdžių darbininkų
Raminai širdeles.
Delto, per dešimtį
Metų sekančių,
Linkim tau įgyti
Dar daugiau draugų!

K. S. Lietuvaitė.

CLEVELANDO ŽINIOS

Iš Darbininkų Dirvonų

7 d. rugsėjo vietos Komunistų Partijos skyrius buvo surengęs masinį mitingą sionistų-arabų klausimu. Mitingas rengtas žydų apgyventoj daly miesto, E. 147th St. ir Kinsman Rd.

Mitingui prasidėjus, skersai gatvę fašistai-sionistai, su mušeikų šaika, atsidarė savo mitingą. Po to kelis kartus fašistai puolė komunistų mitingą, kad jį išardžius. Kiekvieną kartą grįžo be pasekmių, nes čia komunistai jaunuoliai gerai organizuoti ir nedaleido fašistams atsiekti tikslo.

Fašistai matydami, kad jų spėkos permenkos išardyti komunistų mitingą, kreipėsi prie tenai stovinčio policijos kapitono, kad su policijos buožės pagelba jų tikslas būtų atsiektas. To tik ir tereikėjo. Kapitonas, prašomas sionisto (councilmano) Sachs, duoda įsakymą, kad komunistai baigtų mitingą lygiai 10 val. vakare.

Tuom tarpu sionistų mušeikų būrys metėsi į komunistų mitingą, kad sudarius suirutę. Bet publika su komjaunuoliais juos greitai apsupo ir atskyrė. Tikslas neatsiektas. Policija, matydama, kad čia jos pareiga reikalinga, spjovė ant savo žodžio ir 9:40 val. paleido savo buožės galią darban.

Kapitono buvo įsakymas: "Get along with you or somebody will be shot!" Kito policisto ukazas buvo: "Kill one of them, then we will disperse the crowd."

Mušeikos—sionistai mėtė akmenis, o policija buožėmis skaldė komunistų ir nekomunistų galvas. Pasekmė to policijos puolimo—vienam jaunuoliui galva suskaldyta, antram rankos kaulas trūkęs, ir kitiem septyniem padaryta įvairios žaizdos. Šeši komjaunuoliai areštuoti.

Komunistų mitingą išblaškius, sionistai buvo palikti savo mitingą laikyti; jiems kalbėjo "openšaperis" Kleinberg.

Policija įnirto todel, kad tūkstantinė minia atsisakė skirstytis, kada policija sulaužė savo duotąjį žodį ir nelaukus 10 valandos pradėjo mušti klausytojus. Taigi, kurie manė, kad Clevelandas yra skirtingesnis nuo Chicagos, New Yorko, šiandien patyrė, kad taip nėra. Kapitalo sargai šiandien visur yra vienodi. Jie buožes ir šautuvus nešiojasi ne piliečių gyvasties apsaugojimui, tvarkos palaikymui, bet kapitalistų-fašistų įsakymų pildymui.

Tą mes matome po visą šalį. Kapitalistai ir jų tarnai nebetiki į savo teismus, įstatymus, bet ant kiekvieno žingsnio naudoja anarchiją—govėdos, lynčo būdą prieš darbininkus. Gastonijos streikas tą įrodė.

Darbininkai turi organizuotis ir gerai suprasti, kad tik jųjų organizuota spėka tegalės panaikinti tokią betvarkę ir visus policijos puolimus ant darbininkų susirinkimų.

-:- -:- -:-

14 d. rugsėjo, Grdina svetainėj, įvyko K. P. ir komjaunuolių rengtas 10 metų pamiNėjimas sukaktuvių Komunistų Partijos įsikūrimo šioje šalyje. Programa susidėjo iš prakalbų ir dainų. Kalbėjo darbininkai studentai, mokiniai čionai įkurtos Komunistų Partijos marsizmo-leninizmo mokyklos. Visi jie nurodė svarbą komunistinio judėjimo, vado darbininkų klasės jos kovoje su išnaudotojais. Taip pat visi pabrėžė, kad lavinimasis yra be galo reikalingas, ypač šioji Partijos marksizmo-leninizmo mokykla. Ji augina-lavina naujus Amerikos darbininkų klasės vardus, organizatorius, kurie ateityje užims mūsų vietas.

Drg. Tom Johnson kalbėjo apie Partiją. Jis perbėgo visą jos istoriją: kaip 1919 m. susiorganizavo dvi atskiros komunistų partijos—Darbininkų Komunistų Partija ir Komunistų Partija. Spėjus susiorganizuot, tapo valdžios sugrūsta į požemius.

Komunistų Partija savo gyvenimo eisenoje neteko Salutskių, Lorių pirma, dabar—Cannonų, Lovestonų.

Po prakalbų buvo linksmi šokiai, žaislai. Nemažas skaičius matėsi juodaspalvių jaunuolių. Susipratusio žmogaus akimis žiūrint, gražesnio įspūdžio negalėjo būti. Jaunuoliai be skirtumo rasių, spalvos, lyg viena didelė šeima, linksminosi be jokio patriotinio nuodo linkui vienas kito. Reiškia, tik komunistų organizacijoje-draugijoje rasinė bei tautinė neapykanta žūsta ir čionai jai nėra vietos.

Smagus buvo vakaras ir ilgai jis pasiliks atmintyje daugeliui. Tik, deja, šiuom kartu nesimatė nei vieno lietuvio, kurie priguli prie Lyros Choro. Buvo keletas lietuvių, bet iš senesnių.

Pelno liko į $80, kurio pusė eis komjaunuolių mokyklai.

11 d. rugsėjo L. D. S. A. 24 kuopos susirinkiman buvo atsilankęs lietuvis komjaunuolis, paramos vietos mokyklai. Susirinkimas nutarė paaukoti $20. Taipgi paaukota pasitikimui Sovietų Rusijos lakūnų $20. Pereitą susirinkimą kuopa aukojo Gastonijos streikieriams irgi $20. Kiek pirmiau irgi, rodos, aukojo.

Draugės moterys yra pagirtinos už rėmimą darbininkiškų reikalų. Jos aukoja ir turi ko aukot; nes jų parengimai pasekmingi. Užtat sekmingi, kad viršminėtoji kuopa dirba naudingą darbininkių klasei darbą.

-:- -:- -:-

15 d. rugsėjo Collinwoodiečių bendrame išvažiavime A. L. D. L. D. 190 kuopos ir S. L. A. 362 kuopos, prisiminus vienam iš veikėjų Gastonijos streikierių kovą, suaukota $11 su centais.

-:- -:- -:-

27 d. rugsėjo, Grdinas svetainėj, 6021 St. Clair Ave., įvyks visų "Laisvės" skaitytojų ir šėrininkų susirinkimas. Čia bus išduota raportas iš atsibuvusio pikniko, kartu bus mobilizacija, kad susiorganizavus "Laisvės" vajui.

Visi seni-jauni "Laisvės" skaitytojai būkime tame susirinkime. Pradžia 7:30 val. vakare.

-:- -:- -:-

25 d. rugsėjo, visiems žinomoj vietoj, įvyks A. L. D. L. D. 22 kuopos susirinkimas. Būkime visi ir kartu atsiveskime naujų narių. Vajus gavimui naujų narių jau čionai—prasideda 1 d. spalių. Meskime visus snudulius ir visi bei visos į darbą!

M-ka.

Tel., Triangle 1450
Lietuvis Fotografas
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais

Darbą atlieku gerai ir pigiai
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Maskva.— Abraham Kleiner ir Samuel Taits tapo pasmerkti mirčiai už šmugelišką siuntinėjimą deimantų ir auksinių pinigų į užsienį per keletą metų.

Telephone, Greenpoint 2320
J. GARŠVA

Graborius - Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.
264 FRONT STREET
Central Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas:
JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 BROADWAY
Residencija:
13 W. 3rd St., So. Boston, Mass.
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel., So. Boston 0304-W.

Telefonai: So. Boston 1662—1373
A. J. KUPSTIS
Žemnamijos, Apdraudos ir Mortgičių Agentūra.
PARDUODAM ANGLIS IR MALKAS
Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Norintieji teisingiausio patarnavimo ir geriausių pirkinių, kreipkitės pas mus.
332 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Bell Phone, Poplar 7545
A. F. STANKUS

Graborius-Undertaker
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuogeriausiose vietose ir už žemą kainą.
1023 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

CASTON ROPSEVICH

Baigęs Philadelphijos muzikos konservatoriją, duoda lekcijas ant smuikos. Norintieji kad jūsų vaikai būtų gerais smuikininkais, kreipkitės į mane, o gausite tikrai profesionalę pagelbą. Kreipkitės šiuo adresu:
4715 N. 5th Street
PHILADELPHIA, PA.
Seredomis ir ketvergais:
1218 So. 10th St., Camden, N. J.

'GERAI PATAIKOT'

Taip sako pilietis Ant. Tacilauskas, užlaikytojas Restorano po No. 961 Grand St., Brooklyn, N. Y. "GERAI PATAIKOT PADARYT CIGARUS, kad į mėnesį laiko po 500 JOHN'S CIGARŲ parduodu, kuriuos ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai myli, nes už penkių blokų nuo mano biznio kostumeriai ateina ir saujomis po penkis cigarus ir po daugiau pasiima ant syk. VISI supratlyvi vyrai myli juos rūkyt, nes geriausia patinka kad jie malonus ir dūmai AROMATIŠKAI kvepia."

M. J. J. Urbszo, 187 Oak Street, Lawrence, Mass., į savo krautuvę kas mėnesis po kelioliką šimtų jų parsitraukia.

John Naujokas Taip pat drg. S. Reikauskas, 214 Schuylkill Avenue, Shenandoah, kaipo agentas, tūkstančiais parsitraukia ir pasekmingai miestuose parduoda; taipgi ir kiti Brooklyne ir kituose miestuose, kur yra geri lietuviai ir išmintingi darbininkai, pripažino, kad JOHN'S geriausi cigarai Amerikoje po 10 centų.

Taip pat progresyviškas lietuvis, užlaikytojas general krautuvės ir laivakorčių agentūros, J. Sekys, 175—177 Park St., Hartford, Conn., nuo senai užlaiko Jono—John's Hand Made Cigarus ir Vytauto, kuriuos visi myli rūkyti ir sako, kad be jų biznyje negalima apsieiti!

Todel, draugai darbininkai ir progresyviai biznieriai, ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose—visur reikalaukite: Restoranuose, Užeigose, Kliubuose, ant Balių ir Štoruose bei kituose bizniuose lietuvių išdirbystės draugų cigarų viršminėtais vardais, tik pakeliant pirštą, o gausite cigarą, kuris visiems patinka, ir rūkydamas džiaugsies. Mūsų cigarai garantuojami. Cigarus pasiunčiame ant pareikalavimo visur į kitus miestus biznieriams ir privatiškiems žmonėms, daug ar mažai, vis tiek, ir lėšas apmokame.

Adresas:

Naujokų Cigarų Dirbėjai
267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

Jau Trys Mteai, Kai Argentinos Lietuviai Darbininkai Leidžia Savo Savaitinį Laikraštį

"RYTOJUS"

Jis pilnas žinių apie Argentinos ir visos Pietų Amerikos darbininkų gyvenimą; telpa daug gražių eiliaraščių ir beletristikos; iliustruotas ir ant gražios popieros spausdinamas.

Kiekvienas Amerikos lietuvis darbininkas turi skaityti ir platinti "RYTOJŲ." Tuomet jis susipažins su savo klasės brolių reikalais tolimoj Pietų Amerikoj.

"RYTOJAUS" KAINA:
Metams tik....$3; Pusei.....$1.50

Pinigus siuskite American Express money orderiais, juos išrašydami ant "RYTOJAUS" vardo ir adreso.

"RYTOJUS"
Calle Montes de Oca 146,
Avellaneda, Buenos Aires,
Argentina

$1,000 Tik Už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebūklingų žolių vertės tūkstančio dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auksinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaut savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 50c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomarą, širdies ligą, tai atsiųsk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatas." Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir sutelkia žmogui ramumą.

Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.

M. ZUKAITIS
25 Gillet Road, Spencerport, N. Y.

Lietuvaitė Fotografistė

FOTOGRAFUOJU, DIDINU IR NUMALIAVOJU VISOKIOM SPALVOM PAVEIKSLUS

Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 iki 6 val. po piet.

MARGARETA VALINČIUS
Room 32, Weitzencorn Bldg.,
PUBLIC SQUARE
WILKES-BARRE, PA.

PASVEIKINIMAI "LAISVEI"

Nuo Proletmenininkų

Varde visų Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungos narių sveikiname "Laisvę" su dešimtmetinėmis jos gyvavimo sukaktuvėmis. Linkime, idant "Laisvė" stiprėtų ir drąsiai rodytų kelią į šviesesnį, Komunistinį Rytojų.

Varde ALPMS CB,
P. Krakaitis, Sekr.

Aidiečiai Sveikina "Laisvę"

Brooklyno Aido Choras sveikina mūsų brangų dienraštį "Laisvę" su dešimties metų jubilėjum ir linki "Laisvei" gyvuot ir gint darbininkų reikalus ir vest darbininkų klasę prie galutino pasiliuosavimo, kaip ligi šiol vedė.

Sveikinam "Laisvę" ir siunčiam $10. Mes, aidiečiai, būsime "Laisvės" šventėje šį nedėldienį, o jūs, "Laisvės" skaitytojai, būkite Labor Lyceum 6 d. spalių, kuomet Aido Choras statys operą Kornevilio Varpai.

Choro Lyros Sveikinimas Dienraščiui "Laisvei"

Maspetho lietuvių darbininkų choras Lyra siunčiame savo širdingiausią darbininkišką sveikinimą "Laisvei" jos dešimtmetiniam jubilėjuj nuo ėjimo dienraščiu.

Per tą dešimtį metų savo gyvavimo "Laisvė", kaipo dienraštis, visuomet nešė augštai iškėlusi raudoną kovos vėliavą. Nebuvo tos darbininkų kovos, nebuvo to pasijudinimo, kurio "Laisvė" nebūtų parėmusi. "Laisvė", kaipo dienraštis, yra nepavaduojamu kovos įrankiu proletariato rankose prieš darbininkų išnaudotojus, prieš kapitalistus.

Be to, "Laisvė" per tą dešimtį metų, kaipo dienraštis, apart parėmimo ir gynimo bendrų darbininkų reikalų, visuomet ir visur rėmė ir gelbėjo proletariniam menui; visuomet davė savo skiltis ir mūsų chorui Lyrai.

Kad mūsų šis sveikinimas nebūtų tik tuščiais žodžiais, tai su juo įdedame ir penkinę parėmimui savo dienraščio, padarymui jojo didesniu, turiningesniu ir tobulesniu.

Lai gyvuoja mūsų dienraštis "Laisvė".
Lai gyvuoja proletarinis menas, proletarinė daina!

Choras Lyra.

Gerbiama "Laisvės" Redakcija:

Mes, LDSA 17 kuopa, siunčiame pasveikinimą ir $5 auką "Laisvei" jos dienraščio dešimties metų sukaktuves minint. Mes linkime ir ant toliau darbuotis del darbininkų labo, kaip iki šiam laikui ji ištikimai gynė darbininkų reikalus.

LDSA 17 Kuopos Valdyba:
Org. **U. Litvinienė.**
Sekr. **N. Astrauskienė.**
Ižd. **M. Smitrevičienė.**

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo Liet. Sekcijos 17 kuopa sveikina dienraštį "Laisvę" su dešimties metų sukaktuvėmis, kaipo darbininkų klasės reikalų gynėją, kuri per dešimtį metų diena dienon skleidė revoliucines idejas tarpe lietuvių darbininkų už pasiliuosavimą iš kapitalistinės vergijos.

Kuopa, linkėdama ant toliau dienraščiui "Laisvei" geriausių pasekmių, aukoja $5 jos reikalams.

Lai gyvuoja dienraštis "Laisvė" ir lai pasiekia kiekvieno darbininko stubą!

Sekr. **B. Krasauskas.**

Pasveikinimas Darbininkų Dienraščiui "Laisvei" nuo LDSA 12 Kuopos Narių

Siunčiame pasveikinimą su geriausiais linkėjimais mūsų dienraščiui "Laisvei" ir prie "Laisvės" nenuilstančiai dirbantiem darbininkam; visiem "Laisvės" rėmėjam, žinių, straipsnių ir vaizdelių rašėjam, kurie savo rašiniais nušviečia, parodo juodus, purvinus kunigų ir fašistų darbus ir tt. Dienraštis "Laisvė" jau 10 metų kaip uoliai gina darbo žmonių reikalus ir visuomet stovi sargyboj darbininkų reikalų. Suteikia žinias, jas išaiškina, ir tt. "Laisvė" dar nė kartą neiškrypo iš kelio, nepardavė darbininkų reikalų, todel darbininkai gali pasitikėt savo dienraščiu ir nepamiršt jį visuomet remt ir platint.

LDSA 12 Kp. Korespondentė.

Pasveikinimas Dienraščiui "Laisvei"

SLA 322 kuopa sveikina dienraštį "Laisvę" su 10 metų gyvavimu. Kadangi "Laisvė," kaipo vietinis dienraštis, suteikia ir mūsų kuopai paramos, garsindama mūsų susirinkimus ir parengimus, už tai atsilygindami aukojam $5 jos sukaktuvėm paminėti.

Komisija.

Sveikiname dienraštį "Laisvę" dešimtmetinėse sukaktuvėse, visuomet ginančią darbininkų klasės reikalus.

Tegyvuoja Darbininkų Vienybė!
Tegyvuoja Dienraštis "Laisvė"!

L.D.S.A. 13 Kuopa.
So. Boston, Mass.

SVEIKINU DIENRAŠTĮ "LAISVĘ"

Dienraštis "Laisvė" yra kasdieninė šviesa, šviečianti dieną ir naktį darbininkų namuose. Ji labai daug pasitarnauja abelnai Amerikos lietuvių visuomenei apšvietos ir žinijos atžvilgiu. Todel sveikinu **Dienraštį "Laisvę"** dešimties metų sukaktuvėmis jos dienraščiavimo ir linkiu jai kuo puikiausių pasekmių ateityje.

Antanas Tamulinas
(Anthony Mollyn)
578 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Nuo Worcesterio Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos

WORCESTER, MASS.—Mes, Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliška Draugija, laikytame savo susirinkime 3 d. rugsėjo, 1929 m., sveikiname "Laisvę" dešimčia metų sukaktuvių nuo įsisteigimo dienraščio. Siųsdama $5 čekį, mūsų Draugija su 647 nariais linki "Laisvės" dienraščiui daug geriausių pasekmių per kitus 10 metų tarp lietuvių darbininkų,—kad po kitų dešimties metų išvystume plevėsuojant Raudonąją Vėliavą ne tik Lietuvoj, bet ir visame pasaulyje. Taipgi linkime visam "Laisvės" štabui ir jo bendradarbiams dar daugiau dirbti savo dienraščio naudai.

Lietuvos Sūnų ir Dukterų Brolškos Draugijos
Sekretorius **J. J. Bakšys.**
38 Seymour St., Worcester, Mass.

Pasveikinimas Dešimtmetinių Sukaktuvių Dienraščiui "Laisvei"

Prie dabartinių aplinkybių, esant ligoninėje, viskas, ką pajėgiu nuo savęs dienraščiui "Laisvei" nuveikti, tai pasiųsti sveikinimą jos dešimtmetinių sukaktuvių minėjime.

Dienraštis "Laisvė" per 10 metų buvo Komunistų Partijos agitatorium, skleidė lietuviams darbininkams klasinį susipratimą, nurodant kelią ir būdus, kuriais darbininkai turi žengt prie pasiliuosavimo iš po kapitalistinio jungo.

Per 10 metų dienraštis "Laisvė" tarnavo darbininkams, kaipo narsi darbininkų klasės reikalų gynėja ir kovos skleidėja prieš išnaudojimą žmogaus per žmogų.

Per 10 metų "Laisvė" diena iš dienos lankėsi į skurdžių pūslėtrankių bakužes ir lušneles, išsiblaškiusias po įvairius kampus Amerikoj ir Kanadoj.

Kad kovą vest ir ją laimėt, reikia vienodo minčių nusistatymo ir pasiryžimo. Be to išeitų lyg toje Krilovo pasakoje, kur vežimą traukia gulbė sau, vėžys sau, o lydeka vėl sau, o vežimas nei krust iš vietos. Prisiminkite dainelėj žodžius:

"Į kovą, broliai, petys į petį.
Su viena tik minčia reik stot..."

Kur lietuvis darbininkas gauna vietos išsireikšt savo nuomonę, apipasakot sunkų savo darbą, kurį reikia dirbt prie bjaurių sąlygų, nurodinėjant bosų žiaurų elgimąsi?

Kur tilpsta aprašymai mūsų brolių, seserų Lietuvoj nusiskundimai apie tai, kaip juos kankina, žudo, smaugia kruvini budeliai fašistai?

Tą viską sužinome dienraštyj "Laisvėj".

Lietuviams darbininkams dienraštis "Laisvė" yra lyg toji motina, kuri vaikučius lavina, užtaria ir reikale pabara; mokina, ragina prie veikimo, prie susipratimo, nurodinėdama, kas yra bloga ir kas gera, kas draugas ir kas priešas darbininkams.

Be dienraščio "Laisvės," be spaudos, visas organizuotas veikimas būtų pakrikęs ir didžiuma darbininkų skęstų tamsybėje, religiniuose prietaruose, patriotiniame rauge ir vietoje kultūrinio organizacijose veikimo, leistų laiką prie kazyrų, girtuokliavimo, muštynių ir tam panašiai. Beskaitant laikraščius, kaip dienraštis "Laisvė", darbininkas lavinasi, įgyja apšvietos ir klasinio susipratimo.

Taigi, lietuvių darbininkų pareiga yra palaikyti, remti dienraštį "Laisvę" visokiais galimais būdais.

Taigi visi klasiniai susipratę lietuviai darbininkai ir darbininkės stokime už "Laisvę," o "Laisvė"—už mūsų visų reikalus!

Lai dienraštis "Laisvė" didėja raštų turiniu, gerėja ir pasiekia kiekvieną lietuvį darbininką!

J. K, Dečkus.

SVEIKINKIM IR REMKIM DARBININKŲ DIENRAŠTĮ

Su dideliu džiaugsmu sveikiname dienraštį "Laisvę" dešimties metų jubilėjumi ir linkime jai gyvuoti ilgus metus.

"Laisvę" vadinti tik dienraščiu negana. Ji yra kardas ir prožektorius darbininkų klasei kovoje su buržuazija. Teikdami moralę ir materialę paramą darbininkiškam judėjimui, jaučiame už pareigą būti cilėse "Laisvės" skaitytojų, šėrininkų ir rėmėjų.

Jonas ir Ona Vaiginiai
214 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

LAI GYVUOJA DARBININKŲ KOVOS DIENRAŠTIS!

"Laisvė," eidama dienraščiu per dešimtį metų, skleisdama darbininkišką apšvietą ir šaukdama alkanus darbo žmones į kovą su parazitais už nuvertimą buržuazijos viešpatavimo ant darbininkų, sparčiai augo. Linkiu jai gyvuoti ir skleisti apšvietą vargstančiose miniose su geriausiu pasisekimu iki pilno darbininkų pasiliuosavimo iš po buržuazijos jungo.

Jonas Lasis,
60-20 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

Nuo Drg. Bemokslės

Sveikinu tave, mielas dienrašti, su 10 metų nenuilstančios kovos. Tu esi kelrodis darbo liaudžiai; tu esi lyg neregiui lazda. Tavim pasiremdami, galime eiti žadint amžiais klaidintąją darbo liaudį, kuri yra bejėgė pati suprasti savo skriaudas ir dar didžiumoj iki šiol tebevergauja kapitalo ir Romos dykūnams. Tu rodai darbininkams kelią ir skelbi teisybę, bet dar didelė dalis vargdienių nepajėgia suprasti. Tad linkiu aš tau kovoti dar tvirčiau ir žengti į kožną vargdienio žmogaus bakužę. Nors esu neturtinga, bet skiriu penkinę tai teisingai kovai, kurią permatau.

Bemokslė.

PITTSTON, PA.

Ir Atbulkalnieriai Susirūpino

Rugsėjo 13 d., apie 12-tą valandą, išėmė iš kasyklos užmuštą 27 d. rugpjūčio angliakasį Martiną Goldeną. Nuo to laiko jis išbuvo kasykloj iki minėtai dienai, nes negalėjo surasti. Gal būtų ir ilgiau buvęs, bet jau pradėjo kūnas gesti, pasidarė smarvė, tai atkasant užgriuvimą ten, iš kur smarvė veržėsi, pavyko surasti.

Užmuštąjį nuvežė bažnyčion, tai net trys kunigai subėgo pamaldas laikyti. Jie irgi susirūpino to darbininko lavonu, bet jau tuomet, kuomet jis buvo surastas ir apvalytas. Bet kada reikėjo ieškoti po žeme, tai nei vienas kunigėlis nepasirodė ir tuomet jiems nerūpėjo apie nelaimingąjį. Jo lavono suradimu rūpinosi darbininkai.

Šis įvykis dar sykį parodo, kaip dvasiški tėveliai rūpinasi nelaimingaisiais ir kas jiems rūpi—jų dūšios ar pinigai.

J. Kasparičnas.

WILKES BARRE, PA.

Paskutinis Piknikas

Rugsėjo 29 d. įvyks paskutinis šią vasarą piknikas, kurį rengia Amerikos Komunistų Partijos vietos skyrius paminėjimui dešimties metų sukaktuvių nuo įsikūrimo Komunistų Partijos Amerikoj. Piknikas įvyks Inman parke. Į parką nuveža Nanticoke arba Stanover gatvekariai. Bus gera programa ir įžanga dykai.

Jeigu tą dieną lytų, tai tuomet paminėjimas įvyks svetainėje, 206 S. Main St., Wilkes-Barre, Pa. Pradžia 5-tą val. vakare. Todel visi ir visos kviečiami atsilankyti.

Rengėjai.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

A. Ž. V. D. Mokykla atsidarys subatoj, 5 spalių-October, 1-mą val. po pietų, Draugijų svetainėje, 24 ir Michigan Ave. Dainų pamokos prasidės 1-mą val., o gramatikos — 2-rą val. po pietų. Tėvai turėtų leisti vaikučius į mokyklėlę, nes šiemet turėsime gerus mokytojus. Dainų mokins "Aido Choro mokytojas V. Žukas, o gramatikos S. Butkus, tai tas pats, kuris pernai mokino. S. Butkus yra išėjęs Lietuvoj mokyklą, todel mokina gerai ir teisingai. Todel meldžiame skaitlingai lankytis į mokyklėlę. Taipgi turime rengtis prie naujos operetės "Šniego" Karalaitė." Chorelis turės nusitraukti paveikslą del garsinimų, tat visi nariai turite atsilankyti ir naujų atsivesti.

Komisija.
(224-225)

PHILADELPHIA, PA.

A. L. D. L. D. 47-tos kuopos susirinkimas bus seredoj, 25 rugsėjo, Liet. Amerikos Ūkėsų Kliube, 3128 Richmond St., 8-tą val. vakare. Visi nariai maloněkit atsilankyt, turime išrinkti delegatus į 6-to Apskričio konferenciją. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarti.

Sekr. F. Zaleckas.
(224-225)

ELIZABETH, N. J.

Organizuojamas Mišrus Choras. L. D. S. A. 4-ta kuopa ir L. D. P. Kliubas išrinko komisiją, kuri rūpinasi organizavimu šio choro. Todel komisija šaukia susirinkimą visų dainininkų, kurie esate pržadėję bei norėtumėt prisirašyti prie choro, tai maloněkite atsilankyti nedėlioj, 22 rugsėjo, į L. D. Progresyvį Kliubą, 2-rą val. po pietų. Kviečiame visą šio miesto jaunuomenę atsilankyti ir prisidėti prie organizuojamo choro.

Komisija.
(224-225)

TORONTO, ONT., CANADA

A. L. D. L. D. 162-ros kp. ir Darbininkų Apsigynimo Lygos 45 kp. svarbus susirinkimas bus utarninke, 24 rugsėjo, Ukrainų svetainėj, 300 Bathurst St. Pradžia 8-tą val. vakare. Kviečiame visus narius atsilankyti, turime daug svarbių reikalų aptarti, nes jau artinasi žiemos sezonas. Kurie gavote blankas aukų rinkimui del Gastonijos streikierių, atneškite pakvitavimo rasytes, kurias turite nuo išsiųstų pinigų, arba grąžinkite blankas.

Org. J. K.
(222-224)

DETROIT, MICH.

T. D. A. 46-tos kuopos susirinkimas bus nedėlioj, Sept. 22 d., 1929 m., Draugijų svetainėje, 24th St. ir Michigan Ave. Pradžia 10-tą val. ryte.

Draugai, nesivėluokit ateit susirinkiman, ir jei turit savo draugų ar pažįstamų, kurie nepriklauso prie T. D. A., tai pakalbinkite juos ir atsiveskit prisirašyt prie kuopos. Kviečiame darbininkus ir darbininkes įstot Darbininkų Tarptautinin Apsigyniman.

Mikas, Kp. Sekr.
(223-224)

PHILADELPHIA, PA.

A. L. D. L. D. 10-tos kuopos susirinkimas bus panedėlį, 23 rugsėjo, Liaudies Name, kampas 8th ir Fairmount Ave. Pradžia 8-tą val. vakare. Visi nariai maloněkit atsilankyti, yra svarbių reikalų.

Org. A. G.
(224-225)

Tel. ofiso 7806-W. Namų 7806-R.
DAKTARAS
JOHN S. STANESLOW
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 po pietų ir 6-8 vak.
Rytais ir Nedėliomis pagal sutartį
799 Bank Street
(virš Banko) Waterbury, Conn.

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
UNDERTAKER

NOTARY PUBLIC
Telefonas: Stagg 5043

GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo tikitikinimų, ir tolumas nedaro del manęs skirtumo. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausia.

734 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Tai Tie Švelnūs Cigarai,
Kurių Jūs Pageidavot

MENDELO

Padirbti iš Suderintų Havanos Tabakų. Vidurys vien tik iš importuotų tabakų.

PO 10 CENTŲ IR DAUGIAU

Išbandykite Šiandien

Juos išdirba
STANLEY PAUL
1035 Spring Garden St.
Philadelphia, Pa.

Sulig reikalavimo, šiuos cigarus taipgi ir per paštą išsiuntinėjame, kaipo užsakymus (orderius).

VĖL NAUJŲ NAUJIENŲ

PIANAI, GRAMAFONAI ir RADIO geriausių kompanijų. Naujausios mados lietuviški Rekordai ir Rolės.

Taipgi Smuikos, Mandolinos, Gitaros, Armonikos, Triūbos, Bubnai ir daug kitokių daigtų (Cash or Credit)—pigiau, negu kur kitur. Prisiunčiam į namus. Taisom ir tūninam Pianus ir Gramafonus.

JONAS B. AMBROZAITIS
560 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone, Stagg 5633

NAUJAUSIOS MADOS
RUSIŠKA **PIRTIS** *TURKIŠKA*
Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.
Įžanga nuo 8 val. ryte iki 6 val. vakare 50c; po 6 val. vakare 75c.
EXTRA Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambaryj — ***35 Centai***
M. TEITELBAUM, Manadžeris
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais. Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu šulinio vandeniu ir mažesnis prūdas su sūrum vandeniu.
LAPUOTOS IŠSIPĖRIMUI VANTOS VELTUI
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
Panedėliais nuo 12 val. dieną per visą naktį. Utarninkais nuo 12 v. dieną iki 12 v. nakties.
MOTERIMS: Panedėliais ir Utarninkais
Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.
29-31 Morrell Street, tarpe Cook ir Debevoise Sts.
Ties Broadway ir Flushing Avenue, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Pulaski 1090

Remkite Savo Tautieti!

Pirkite Skrybėles ir Kepures pas
SINGER'S HAT SHOP

Išdirbėjai Augštos Klasės Skrybėlių ir Kepurių

MŪSŲ KAINOS:
$2.85 nupiginta iki $2.50
$3.50 Skrybėlės už $3.00
$4.00 Skrybėlės už $3.40
$5.00 Skrybėlės už $4.25
$6.00 Skrybėlės už $5.10
$7.00 Skrybėlės už $5.95
$8.00 Skrybėlės už $6.80
10.00 Skrybėlės už $8.50

PUIKUS PASIRINKIMAS SKRYBĖLIŲ IR KEPURIŲ
Visados rasite gana spalvų ir stilių sulig savo patiklumo
Užeikite apžiūrėti ir pasirinkite vertės savo pinigų. Tikimės Jus Matyti.

353 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

PASVEIKINIMAI "LAISVEI"

Lai Gyvuoja Dienraštis "Laisvė"!

SPRINGFIELD, Ill.—Gerbiama "Laisvės" Redakcija ir Draugai! Mūsų dienraštis "Laisvė" apvaikščioja 10 metų sukaktuves kaip eina dienraščiu ir nenuilstančiai veda kovą su išnaudotojų ir parazitų klase. Aš tapau "Laisvės" skaitytojum nuo 1911 metų. Skaičiau "Laisvę" iki "Vilnis" išėjo iš Chicagos. Po to užsirašiau "Vilnį" ne su tikslu, kad pamest "Laisvę" del jos kokio nukrypimo, ne! Dariau tatai, kad pagelbėjus įsigyvuot "Vilniai". Kaip "Laisvė", taip ir "Vilnis" yra darbininkų klasės laikraščiai, lygiai veda kovą su išnaudotojais ir parazitais, gindami darbininkų klasės reikalus.

1928 m. vėl užsirašiau "Laisvę". Aš esu linksmas, draugai, tuomi, kad "Laisvė" jau apvaikščioja 10 metų sukaktuves kaip gyvuoja dienraščiu. Aš nuo savęs siunčiu pasveikinimą ir kartu $2 auką. Linkiu gyvuoti ir ant toliaus. Mes, proletarai, būsime su jumis.

A. Gudauskas.

Drg. **Jonas Takas,** iš Volga, W. Va., "Laisvės" skaitytojas, rėmėjas ir bendradarbis, sveikina "Laisvę" su jos dienraščio dešimtmetinėm sukaktuvėm, linkėdamas laikraščiui, jo darbininkam ir visiem rėmėjam nenuilstančiai darbuotis, kad padarius dienraštį dar žingeidesniu ir geresniu.

Gyvuok, "Laisvute"!

Gerbiamoji "Laisve"!

Labai malonu ir linksma minėti tavo kasdieninio išeidinėjimo dešimtmetines sukaktuves. Visokių kliūčių, nesmagumų ir sunkumų Tau reikėjo pergyventi. Tu viską perkentei ir pernešei, šviesdama darbininkų minias. Pastiprinimui tavo gyvavimo ir pasidalinimui dešimtmetiniu dienraščio jubilėjaus džiaugsmu, siunčiu Tau $2 ir širdingą pasveikinimą!

Juozas Daubaras.

Athol, Mass.

Philadelphiečių Sveikinimai

Drg. **Julius Vaitkus,** sveikindamas dienraštį su jo dešimtmetinėm sukaktuvėm, aukoja jam $2.

Drg. **Antanas Bakšys,** taipgi senas "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas, rašo:

"Laisvė" talpina labai daug gerų ir naudingų straipsnių. Būtų gerai, kad nebūtų pamiršta rašinėliai ir apie sportą bei atletiką.

Sveikindamas, siunčia $1.

Drg. **Steponas Kushel,** rusų tautybės, rašo:

"Nors mažai galiu 'L.' skaityti, nes esu rusų tautybės, tačiaus, kiek skaitau, 'Laisvė' man labai patinka už tai, kad išlaiko bolševikišką liniją. Sveikindamas, aukoju $1."

Drgg. **B. M. Sapranauskai,** seni "Laisvės" skaitytojai, siunčia jai širdingiausius linkėjimus dienraščio dešimtmetines sukaktuves minint. Sykiu siunčia $1 auką.

Drg. **A. Galkus,** sveikindamas "Laisvę", siunčia dolerinę.

Bethlehemiečio Sveikinimas

Drg. **P. Žavis,** iš Bethlehem, Pa., siunčia savo širdingą sveikinimą ir su juo įdeda $1.

Pasveikinimas "Laisvei"

10 metų sukaktuvėmis sveikinu tave, brangus dienraštį "Laisve". Tau reikėjo grumtis su galingais priešais. Puolė tave klerikalai, puolė tautininkai, puolė kapitalistai, puolė oportunistai, puolė dešinieji, puolė "kairieji". Tu, brangi, visus atmušei, visus pergalėjai.

Tokiose sunkiose aplinkybėse būdama, tu pagimdei dukterį "Vilnį", taipgi komunizmo ir darbininkų laisvės skelbėją. Sveikinu tave ir tavo dukterį "Vilnį". Sveikinu "Laisvės" redaktorius, jos darbininkus, sveikinu jos rašėjus ir piešėjus, taipgi "Laisvės" skaitytojus ir visus platintojus.

Sveikinu visus tuos draugus, kurie mūsų darbininkų spaudą taip drūtą išauklėjo.

Matant taip galingą darbininkų spaudą, iš džiaugsmo ašaros byra. Ir reikia stebėtis iš mūsų draugų spaudos auklėtojų gabumo ir pasišventimo. Garbė jums, lietuviai darbininkai, kurie palaikote savo darbininkišką spaudą!

Sveikindamas "L." su šiuo jubilėjum, siunčiu ir $1 auką.

Susipratęs Darbininkas.

Ridgewoodo, N. Y., ALDLD. 55 kuopa sveikina "Laisvės" dienraščio dešimtmetines sukaktuves ir siunčia jai $5 auką.

Už Klasinę Darbininkų Ideją

Sveikinu dienraštį "Laisvę" su jo dešimtmetinėm sukaktuvėm. Sykiu sveikinu ir apskritai visus "Laisvės" bendradarbius rašėjus, simpatikus, platintojus ir darbuotojus, o sykiu ir skaitytojus. Pagal savo išgalę, aukoju "Laisvei" $2, kad pastiprinti ją ateičiai.

Draugiškai,

J. V. Stankevičius,
Senas "Laisvės" skaitytojas.

P. S. Čia įdedu tris dolerius: du mano ir vienas d. S. Pietario, kuris taipgi sveikina dienraštį. Drg. Pietaris savo sveikinimą pasiuntė atskirai. J. V. S.

Chicagiečių Pasveikinimas

Minint "Laisvės" dienraščio dešimtmetines sukaktuves ir mes, nors toli nuo Brooklyno gyvendami, siunčiame jai sveikinimą ir $2 aukų. Nedaug, bet mes nesenai tik aukojome porą dolerių jos naudai ir šitie juk negi bus paskutiniai. Nei vienas chicagietis neturi pamiršti dienraščio "Laisvės."

Pranas ir Julė Kontiniai.

Sveikina "Laisvę" su 10 Metų Jubilėjum

P. Berukštis, Bethlehem, Pa., $1.00
B. Muleranka, Hartford, Conn., $2.00
J. Bankauskas, Gardner, Mass., $1.00
J. Waitiekus, Gardner, Mass., $1.00
V. Bacvinka, Frackville, Pa., $1.00

Kiti Aukotojai

Stambių aukų ir pasveikinimų aplaikėme nuo Kompartijos Lietfrakcijos Cliffside, N. J., $10; nuo ALDLD 97 kuopos, Plymouth, Pa., per d. M. D. Stanislovaitienę, $5; nuo drg. F. Makrecko, Newark, N. J., $2.50; nuo drg. Alfonso Skirmonto, iš Maspeth, L. I., N. Y., $5; nuo Jono ir Elenos Vaitaičių, Maspeth, L. I., N. Y., $2; nuo d. K. Dambrausko, Maspeth, $2; nuo d. Vinco ir Marės Bankevičių, Brooklyn, N. Y., $1; nuo d. M. Liepos, Brooklyn, N. Y., $5; nuo d. J. Vaiginio, Maspeth, $20; nuo d. A. Tamulino, Brooklyn, N. Y., $10; nuo drg. J. M. Zalecko, Brooklyn, N. Y., $1; nuo d. J. Lasio, Maspeth, L. I., $10.

PASTABA: Jei kurių draugų arba draugių, bei organizacijų nebuvo išspausdinti pasveikinimai bei linkėjimai šiame numeryj—tilps vėlesniuose. Jeigu pasitaikytų, kad netilptų, arba jei pasitaikytų klaida aukojusių varduose bei visai nebūtų paminėta, tai prašome mums greit pranešti, o mes paklaidas pataisysime. Pastaromis dienomis tiek daug sveikinimų gavome, kad, nežiūrint, jog laikraščio laida buvo padvigubinta, negalėjome visus net sutrumpinę sutalpinti.

PITTSBURGHAS IR APIELINKĖ

Kas Bus Naujo 11, 12 ir 13 d. Spalių.

Pittsburgho ir apielinkės lietuviams darbininkams didelė naujiena minėtose dienose. Draugas Bimba atvažiuoja į Pittsburghą ir 11 d. spalių kalbės N. S. Pittsburghe, 818 Belmont St., Lietuvos Sūnų svetainėj; pradžia 7:30 val. vakare, 12 d. spalių kalbės McKees Rocks, Pa., A. P. L. A. 2-ros kuopos svetainėj, 24 Locust St.; pradžia 7:30 val. vakare. Spalių 13 d., Soho dalyj, Pittsburghe, 142 Orr St.; pradžia 7:30 val. vakare. Minėtas prakalbas rengia Priešfašistinis Susivienijimas. Taigi, Pittsburgho ir apielinkės lietuvjai darbininkai turėsite progą išgirsti draugo Bimbos prakalbas. Kadangi trejos prakalbos rengiamos, tai priemiesčių draugai ir draugės turite progą atsilankyti į tą vietą, kur bus parankiau. Taipgi kolonijų atstovai, kurie esate išrinkti darbuotis priešfašistiniame susivienijime, malonėkite suorganizuot lietuvius darbininkus savo kolonijose ir atsilankyt į minėtas prakalbas. Kadangi bus plačiai kalbama apie juodąjį fašizmą, tai kiekvienam darbininkui ir darbininkei bus įdomu pasiklausyti apie fašistų kruvinus darbus. Ne tik Lietuvoj fašistai smaugia sąmoningus darbininkus, bet ir "aukso šalyj" — Amerikoj, uždėjo geležinę leteną ant susipratusių darbininkų sprando. Ir jeigu darbininkai nemobilizuos savo spėkas užkirst kelią tiem kraujageriams, tai susilauks tokios gerovės, kaip Lietuvoj, Italijoj ir kitose šalyse. Amerikoj klasių kova aštrėja su kiekviena diena. Už mažiausį pasijudinimą darbininkai atšaltuojami ir kemšami į kalėjimus. Mūsų, susipratusių darbininkų ir darbininkių, pareiga eit į bendrą frontą ir kovot prieš tą juodąją šmėklą, kuri pasiryžus užsmaugt darbininkų judėjimą.

A. K. Sliekienė.
Priešfašistinio Susivienijimo Sekretorė.

Ad. No. E-55

Sustiprina Silpnus Gyvinguosius Organus

Milionai žmonių žino, kokie pastebėtini vaistai yra Nuga-Tone, kadangi jie suteikė jiems geresnę sveikatą ir didesnę spėką. Pavyzdžiui, p. H. Rufner, Dillion, Kansas, sako: "Aš žinau Nuga-Tone per kelias savaites ir jie padarė iš manęs visai kitą žmogų."

Nuga-Tone padaro tokius stebūklus, kadangi jie užveria gerinusius žmonius sveikatą ir spėką budavojančius vaistus. Jie sustiprina nervus, muskulus ir nusilpnėjusius organus, padaro kraują riebesnį, palengvina inkstų ar pūslės suerzinimą, negalėjimą, gasus ar pilvo, ar vidurių išpūtimą, pagerina apetitą, pagelbsti virškinimui, nuveikia konstipaciją, sutoikia poilsiningą, gaivinantį miegą ir padidina svarumą liesių, sumenkusių žmonių. Jei jūs turite vieną minėtų ligų ar pakrikimų, būtinai išbandykite Nuga-Tone. Juos parduoda visi vaistų pardavinėtojai, arba gaus del jūs iš urmo vaistinės.

Dr. Jonas Repšys

881 Massachusetts Avenue
(arti Central Square)
Cambridge, Mass.

Tel. Porter 3789

OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 po pietų ir
Nuo 7-9 val. vakare.
Nedėliomis: 10-12 val. ryte.

GEORGE NOBILETTI
Pianistas ir Mokytojas

Igaliotas ir Paliūdytas
New Yorko Universiteto
Mokinti

Progresyvė Serija (Eilė)
PIANO LEKCIJŲ

Piano Pamokos Yra Duodamos Studijoje ir Mokinių Namuose

STUDIO
1763 Cropsey Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Bensonhurst 6631

OFISAS
981 Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, Jefferson 6993

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Keystone ..... Main 9669
Bell ..... Oregon 5136

Tel.: Greenpoint 9633

K. M. S.

LIETUVIŠKI KONTRAKTORIAI

Budavojame naujus budinkus ir pertaisome senus. Naujį, moderniški, krautuvių langai pakelia kiekvieną biznį. Mes pertaisysime jūsų langus už visai žemą kainą.

Mahavojame budinkus iš viršaus ir iš vidaus. Darbą atliekame greit ir tinkamai.

Tarkitės su mumis del kainos.

Ypatiškai ar laiškais kreipkitės sekančiu adresu:
K. M. S.
644 Driggs Avenue, Brooklyn, N. Y.
Ridgewoodo Skyrius: 253 Grove St.

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS
GYDOMA CHRONIŠKOS LIGOS

KREIPKITĖS Į DR. ZINS—SPECIALISTĄ, jeigu kenčiate nuo sekamų ligų: Odos, Kraujo ir Nervų Ligų, Kataro ir Chroniškų Skausmų, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Galvos Skaudėjimo, Dpo Nupuolimo ir Galvosvaigio, Padidėjusių Liaukų, Plaučių ir Plaučių Dūdų Ligos, Nosies, Gerklės Nesveikumų ir Dusulio, taipgi Ligos Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, Reumatizmo, Sciatica, Strėnų Skaudėjimo ir Neuralgijos. Jeigu jūs sergate ir esate nusiminę, aš galiu jums pagelbėti. Tūkstančiai vyrų ir moterų buvo pasekmingai pagydyta, su gerais ir pastoviais pasisekimais. Atsilankykite pas mane ypatiškai. Slaptumas užtikrinta. PRIEINAMOS KAINOS—PRITAIKYTOS JUMS.

X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratorijos Bandymai
PATARIMAI IR IŠTYRIMAI UŽDYKĄ
Dr. ZINS—Specialistas Jau 25 Metai
110 East 16th St., tarp 4th Ave. ir Irving Pl., New York
VALANDOS: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėlioj 9 A. M. iki 4 P. M.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas?—šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urban's Cold Powders (Miltelius nuo šalčio) jokių šalčių nebijo. Už 75c už baksą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

Urbo Lax Tabs (25 centai už skrynutę) yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų.

LIETUVIŠKŲ, BULGARIŠKŲ, HOMEOPATIŠKŲ IR KITOKIŲ VAISTŲ TEGALIMA GAUTI PAS—

F. URBONAS

151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.
TELEPHONE
GREENPOINT 1411

6102 Grand Avenue
Maspeth, L. I., N. Y.
Kampas Clermont Avenue
TELEPHONE: JUNIPER 9796

FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

ORDER BLANK
Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu jums VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėkit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas .....
No. ..... St. or Ave.
Miestas ..... State .....

ŽIEMOS SEZONUI ČEVERYKAI!

Kad turėti sveikas kojas, dėvėk Bridgewaterio lietuvių darbininkų kooperatyvės išdirbystės čeverykus.

Stipriai pasiūti, puikiai pritaikyti kojoms ir gerai dėvisi. Taipgi ir ekstra pločio.

Kainos, palyginamai su verte, labai žemos: Nuo $4.00 iki $6.50

VYRAMS, MOTERIMS, VAIKAMS ir MERGAITĖMS
Visokių pasirenkant stylių-madų. Pat. pumps, oxf. slippers, rubbers.

Mūsų krautuvėse kainos ant visokios rūšies čeverykų yra žemesnės negu kitose krautuvėse.

Milčius Shoe Shops, Inc.

PROGRES SHOE CO.

197 Grand St. ("Vienybės" name), Brooklyn, N. Y.
56-27 Clermont Ave., Maspeth, L. I., N. Y.
66-31 Grand Ave., Maspeth, L. I., N. Y.
69-21 Grand Ave., Maspeth, L. I., N. Y.
60-75 Fresh Pond Rd., Maspeth, L. I., N. Y.

Naujai bus atidaryta krautuvė apie Spalio (Oct.) 1.

VIETOS ŽINIOS

Nauja Lietuvių Aptieka

Gerai žinomas brooklynietis aptiekorius Kastantas Šimkus nusipirko vaistinę (aptieką) 194 Grove St., Jersey City, N. J. Reikale neužmiršk ite apsilankyt. G.

Mirė

Eleonora Sidaras, 2 metų, 548 Linwood St., mirė 18 d. Sept., Long Island College Hospital; pašarvota po num. 394 Lorimer St., sykiu su savo močiute Mare Malinauskas; bus ir palaidota sykiu Šv. Traicės kapinėse. Močiutė mirė 4-tą val. ryte, o anūkė —8:30 vakare tą pačią dieną.

Laidotuves prižiūri graborius J. LeVande (Levandauskas).

Juozas Misilkevičius, 51 metų, 325 Eldred St., mirė 19 d. rugsėjo; bus laidotas 23 d. rugsėjo šv. Trejybės kapuose. Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

AMERICAN-LITHUANIAN AUTO SCHOOL

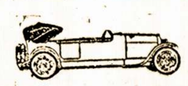

PHONE VOLUNTEER 2177-0474 MOKYKLA SU REPUTACIJA
736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Sts., New York City

Įsteigta 25 metai. Būk nepriguimingas. Išmok karų amatą ir pradėk kelią į pasisekimą. Mūsų instruktoriai išmokins jus važiuoti ir taisyti visokių išdirbimų karus per trumpą laiką ir už mažą kainą. Specialės klasės moterims. Leidimas ir užganėdinimas užtikrintas. Klasės dienomis ir vakarais.

PERSITIKRINKITI AR TURITE TEISINGĄ ADRESĄ?
Įėjimas iš 736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Streets
New York City

VIETOS ŽINIOS

Rytoj Traukite į "Laisvės" Jubilėjaus Mitingą!

Niekas nepasilikite namie rytoj, sekmadienį po pietų; visi traukitė į didįjį "Laisvės" dienraščio dešimties metų jubilėjaus mitingą, Labor Lyceum svetainėj, Brooklyne, kur suplauks ne tiktai minia vietinių darbininkų, bet ir gausa svečių iš kitur. Pradžia lygiai 1-mą val. po pietų. Mitinge kalbės dd. L. Prūseika, R. Mizara, Tauras, taipgi ir svečiai iš publikos. Apart prakalbų ir linkėjimų, bus gera muzikalė programa: (1) V. Retikevičiaus skaitlinga orkestra, ()2 Lyros Choras, po vadovyste O. Eremino, (3) Mišrus Oktetas mūs rinktinių dainininkų, kuris antradienį dainavo per radio, (4) Duetas Menkeliūniūtės ir Stankūno. Akompanistė A. Retikevičiūtė. Įžanga veltui.

Visi į Tag Days Darbą Šiandien ir Rytoj!

Šiandien ir rytoj, šeštadienį ir sekmadienį, yra Tag Days Gastonijos streikieriams ir jųjų bylai, kur trylika streikierių pastatyta mirties bausmės teisman, o dešimčiai kitų grėsia amžinas katorgos kalėjimas.

Kiekvienas darbininkas ir darbininkė turi pasiimt dėžutę iš "Laisvės" raštinės ir eit su ja į gatves rinkti pinigų delei gelbėjimo tų Gastonijos kovotojų ir kankinių.

Kaip New Yorkas Minės Partijos 10 Metų Sukaktuves

New Yorke Komunistų Partijos dešimties metų sukaktuvių paminėjimas bus rugsėjo 27 d., penktadienį, Central Opera House, 67th St. ir 3rd Ave. Be abejo, tai bus vienas iš didžiausių ir svarbiausių mitingų. Kalbės komunistų kandidatas į majorus, drg. W. W. Weinstone; J. Louis Engdahl, kandidatas į Manhattano prezidentus, ir kiti žinomiausi revoliuciniai kalbėtojai.

Didžiojo New Yorko gyventojams tas mitingas bus svarbus, be kitko, dar ir tuom, kad jame bus numaskuota supuvusi, reakcinė politika demokratų, republikonų ir geltonųjų socialistų, ir išdėstyta komunistų reikalavimai šiuose rinkimuose.

Pagirtinas Draugų Atsiliepimas

Ketvirtadienio vakare "Laisvės" svetainėje buvo susirinkimas, pašvęstas Gastonijos streikierių klausimui. Jį sušaukė 17-ta kuopa Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo. Žmonių suėjo vidutiniai. Mitingui pirmininkavo drg. V. Januška. Įvedamąją prakalbą pasakė drg. J. Siurba, plačiai nušviesdamas gastoniečių kovą, buržuazijos kruviną terorą prieš juos ir reikalą jiems kuo veikiausios ir gausios pagelbos.

Paskui dar keletas draugų tarė žodį.

Nors pirmininkas pažymėjo, kad susirinkime nebus kolektuojama aukų, tačiaus sekami draugai patys atėjo prie stalo ir aukojo: John Kundra $10.00; J. Kriaučiūnas $5.00; Petras Lileikis $5.00; o po 1 dolerį dėjo: Ignotas Radzevičius, John Bloznelis, Ona Bloznelienė, K. Aimantas, J. Juška ir Draugas. Viso $26.00.

Tai pagirtinas tų draugų atjautimas gastoniečiams, pavyzdys, kurį ir kiti privalo sekti.

24 mitinge pasiėmė dėžutes, su kuriomis eis rinkti Gastonijos streikieriams aukų šiandien ir rytoj.

Kaipo iš neperdidelio susirinkimo, vaisiai labai geri. Bet nupeikimo užsitarnauja tie, kurie neatsilankė į mitingą tokiu gyvu ir svarbiu reikalu.

Rp.

Didžiųjų Departmentinių Krautuvių Trustai

R. H. Macy departmentinių krautuvių kompanijai nupirkus Newarko L. Bambergerio biznį, Macy'o tavorų būsią per vienus metus išparduodama už $125,000,000.

Dabar daro planus susivienyti sekančios departmentinių krautuvių kompanijos: Bloomingdale (New Yorke), Abraham & Straus (Brooklyne); Wm. Filene's Sons (Bostone), R. H. White, ir F. R. Lazarus (Columbus, O.), kurios visos kartu išparduodavo per metus tavorų už $106,000,000. Po susivienijimui tikisi dar didesnės apyvartos ir dar gausingesnių pelnų.

Tas parodo, kokie milžiniški trustai organizuojasi jau ir smulkmeninėj prekyboj, ne vien tiktai pramonėj-industrijoj.

A. L. D. L. D. 185 Kp. Susirinkimas ir "Laisvei" Pasveikinimas

Rugsėjo 19 d. įvyko A.L.D. L.D. 185-tos kuopos susirinkimas. Narių atsilankė vidutiniai. Apsvarsčius kuopos reikalus ir išklausius komisijų raportų, pasirodė, kad kuopa rengiasi prie perstatymo didelės komedijos "Nervai." Perstatymas įvyks 8 d. gruodžio. Nutarta surengti laike agitacijos mėnesio prelekciją ir tam darbui išrinkta komisija. Prisiminus apie "Laisvės" dienraščio dešimties metų sukaktuves, iš kuopos iždo paskirta $5, kaipo pasveikinimas ir draugas K. Mockus davė du dolerių, kaipo pasveikinimą dienraščiui "Laisvei." Taipgi paskirta $5 Gastonijos streikierių bylos vedimui. Kai kurie draugai paėmė guzikų, kurie dabar pardavinėjami Rusijos lakūnų pasitikimui. Draugas Eidukevičius rinko aukas su dėžute del Gastonijos streikierių bylos vedimo.

Narys.

Išsipasakojo Senis nuo Kalėjimo Bausmės

Keturias dienas ir naktis išgyvenęs apleistame name, 11 Thomson St., New Yorke, buvo areštuotas už valkatystę 79 metų senis, Guy Van Winkle, bedarbis, kuris del senatvės negalėjo palaikyti nei indų plovėjo darbo valgyklose. Teisme jis pasakojosi turėjęs dar apie $500 pinigų, bet juos išskolinęs giminėms ir draugams, kurie dabar išsiginą tos paskolos arba nenori atiduoti.

Nieks teisme netikėjo tąja jo pasaka, tačiaus taip sklandžiai jis nukalbėjo, kad teisėjas šį kartą nenorėjo pasiųst jį į kalėjimą; tik pagrūmojo kitą sykį jau be teismo pasodint vargšą į belangę, jeigu jis tuo tarpu nesusiras darbo. Teisme buvusieji gi žmonės sumetė seniui $8 aukų.

Pranešimas

Ateities žiedo mokyklėlė jau prasidėjo. Praeitą pirmadienį įvyko pirmos šio sezono pamokos "Laisvės" salėj, 46 Ten Eyck St., ir tęsis visą žieminį sezoną, kas pirmadienio vakarą. Laikas nuo 7 iki 9 val. vakarais.

Todel kviečiame visus apielinkės vaikučius ir mergaites, norinčius mokintis lietuviškai skaityti, rašyti ir dainuoti ir įgyti darbininkiškos apšvietos, lankytis kuo skaitlingiausia. Mokestis tik 15c į mėnesį ir 25 c. įstojimo ir tas visas eina palaikymui mokyklėlės.

Sekr. P. Višniauskas.

Teisėjo Begėdystė

Generalių Sesijų teismo teisėjas Fr. X. Mancuso gaudavo po $1,000 iš New Yorko City Trust Banko prezidento Ferrario. Bankas buvo nubankrūtuotas per jo vedėjų šmugelį. Dingo virš $3,000,000 žmonių pinigų.

Teisėjas Mancuso buvo vienas iš jo direktorių.

Morelando komisijos klausinėjamas, Mancuso bandė išsiginti nieko iš to banko negavęs. Tuo tarpu buvo surasta galai čekių ir dokumentų, kurie parodo, kad jis iš City Trust Banko yra "pašmeruotas" ne mažiau, kaip $25,000.

O tas begėdis vis dar tebesėdi ant teismo sosto, siųsdamas kalėjiman kitus už nepalyginamai mažesnius nusikaltimus.

TEATRAS-DAINOS-MUZIKA

L. B. ŠALINAITĖS MUZIKOS AKADEMIJOS SEZONAS JAU ATSIDARĖ

Per du metu sekmingai mokinusi muzikos L. B. Šalinaitė (dabartinė Aido Choro mokytoja) atidarė savo žieminį mokyklos sezoną ir šiemet. Du pirmieji metai, kaip rodė mokinių suruošti koncertai, padarė josios, ypatingai piano, mokiniuose didelę pirmynžangą. Keletas ėmusiųjų nuolatos lekcijas ir atsidėjusiai studijavusių pianiščių jau labai toli yra pažengę toj srityj.

Šalinaitės muzikos studijoj dėstoma muzikos teorija, kompozicija, skambinti pianu ir t. t. Pati mokytoja yra studijavusi muziką, be New Yorko universiteto, Berlyne ir beveik keturis metus Milane, Italijoj, ir todel įgijusi plačių žinių ne tik pačioj muzikoj, bet taip jau ir muzikos pedagogikoj. Tas ir pagelbsti jai dabar būti pasekminga mokytoja.

Norį lankyti Šalinaitės Muzikos Akademiją, bei tėvai, trokšta leisti savo vaikus, tekreipiasi: L. B. Shellan (Šalinaitė), 411 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y. (Tel. Foxcroft 8523).

Koresp.

KITĄ SAVAITĘ VĖL BUS RADIO "LIETUVIŠKA VALANDA"

Per WMCA radio stotį, rugs. 28 d., kito šeštadienio vakare, 9:00 iki 9:30 val., New Yorke, bus duodama lietuviškų dainų ir muzikos programa, kurią išpildys Fr. Stankūnas, K. Menkeliūniūtė, smuikininkas J. Velička ir dvieilis kvartetas, kuris dalyvavo šios savaitės radio "lietuviškoj valandoj." Gal bus dar ir naujų priedų.

WMCA yra viena iš didžiųjų New Yorko radio stočių.

Kad minėti menininkai liko į ją pakviesti, tai liūdijimas jų gabumų ir abelnosios publikos pritarimo.

Norint daugiau panašių lietuviškų programų, reikia rašyt atvirutes bei laiškus del tų radio stočių, kur dainuoja bei griežia mūsų menininkai, atsiliepiant, kaip patiko tokia ir tokia jų programa, paskleista per tą stotį.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ?

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šis vaistas neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugražint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c, o per paštą 65c.

KUNDROTO APTIEKA

229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Daugiau Vietos Žinių Penktame Puslapyje

PROF. MYRON KORYKORA

Studija

BALSO LAVINIMAS, SMUIKA IR PIANO

Jis pats yra koncertų dainininkas, smuikininkas ir akompanuotojas. Pirmos klasės mokytojas. Aido Choro mokytojas prieš išvažiavimą iš New Yorko. — 417 Grand St., Ext., palei Republic Teatrą, 14th St. Subway (išlipkit ant Lorimer St.); Williamsburg Bridge (išlipkit ant Marcy Ave.). (224-226)

ESANT REIKALUI SUSIŽINOTI su dainininke K. Menkeliūniūte, malonėkit kreiptis žemiau padėtu adresu: K. Menkeliūniūtė, 1148 Glenmore Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Applegate 8504. (224-225)

REIKALAVIMAI

REIKALINGA kambarys jaunam vyrui prie švarios šeimynos. Geistina, kad būtų visi patogumai. Gali būt bi kurioj Brooklyno dalyj. Joseph P. Trepanaitis, 14 S. "D" St., Irvington-on-Hudson, New York. (223-225)

FOR RENT

PASIRANDAVOJA 4 gražūs kambariai, yra visi įtaisymai. Randa tik $22.00. Kreipkitės po No. 462 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

PASIRANDAVOJA puikus fornišiuotas kambarys su visais parankumais. P. Grazys, 293 Maujer St., Brooklyn, N. Y., Tel. Stagg 1454.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU senoko vyro, kuris sutiktų pridaboti dienomis karves ir galėtų melžti. Darbas ant visados. Atsišaukit tuojau. A. Zvirzdin, P. O. Box 145, Schuyler Lake, N. Y. (225-226)

PAJIEŠKAU savo sesers Jievos Groškienės (Groskas), iš Budikų kaimo, Sedos parapijos, jau virš dvidešimts metų, kaip Amerikoje. Prašome jos pačios atsišaukti arba kas apie ją žinote, malonėkite pranešti. Benedikta Jašmantienė, 2954 West 1st St., Coney Island, N. Y. (225-227)

PAJIEŠKAU Jono Kavolio, seniau gyveno Brockton, Mass., vėliau išvažiavo į Rochester, N. Y. Dabar girdėjau, kad apsigyveno Maspeth, N. Y. ar Brooklyne. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti, arba kas žinot, praneškit. A: Raila, 24 Lansdowne St., Montello, Mass., (224-225)

SALES—PARDAVIMAI

PARSIDUODA grosernė ir bučernė, biznis gerai įdirbtas, lietuvių apgyventoj vietoj. Jeigu nori, gali pirkti su namu arba vieną biznį. Labai gera proga, pasinaudokit. Klauskite telefonu, Great Neck, 1686-O. Adresą galite gauti "Laisvės" ofise. (223-225)

PARSIDUODA grosernė ir delicatessen. Yra 3 kambariai sykiu su štoru. Elektra ir visi kiti naujausi įtaisymai. Atsišaukite: 106 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (222-227)

PARSIDUODA Candy—Stationery štoras. Senas biznis, prieinama kaina. 114 Union Ave., Brooklyn, N. Y. (221-228)

PARSIDUODA 4 kambarių fornišiai, tik 3 mėnesius vartoti. Parsiduoda labai pigiai. Kas nori, gali ir kambarius randavoti, randa tik $20.00. Savininką galima matyti rytais iki 10 val., o panedėlyj per visą dieną. J. Grice, 40 Johnston Ave., Kearney, N. J. (199-227)

REAL ESTATE: Namai, Žemė

NAUDOKITĖS PROGA!

Parsiduoda 2 namai, 1 medinis 6 kambarių naujas, su garo šiluma ir kitais parankumais. Taipgi galite pirkti jį su rakandais arba be. Antras medinis, 3 kambarių ir trys garadžiai. Taip pat yra garo šiluma. VISKĄ KARTU PARDUOSIME UŽ $10,000.00.

Kaina žema todel, kad greit turime parduoti.

Kreipkitės šiuo antrašu:
JOHN VALEK
Red Brook Terrace, Great Neck, N.Y.
Biznio adresas:
139 Elm Point Ave., Great Neck, N.Y.
Tel. 2155 Great Neck
(222-248)

TĖMYKIT, PARSIDUODA PUIKI FARMA PIGIAI

Farma arti cementinio kelio (state road). Geri marketai, mokykla, bažnyčia, bankos tik viena mylia tolumo nuo farmos. Farma užima 105 akerius žemės; 70 akerių ariamos, 35 akeriai ganyklos, 5 akeriai pyčių ir kitokių vaisinių medžių. Viskas auga kuo geriausia. Visa ūkė užtverta drūta dratine tvora. Budinkai geri, su naujais stogais. Stuba 7 ruimų. Vanduo stuboj ir tvarte. Tvarte randasi 2 arkliai, 7 karvės ir 4 veršiai, 150 vištų ir kitokių paukščių. Viskas parsiduoda sykiu su farmos visais įrankiais ir mašinoms už $4,600. Reikia įnešti $2,000. Kita suma liks ant 5 ar 6 nuošimčio. Priežastis pardavimo yra, kad likau našlys ir vienam nesmagu gyventi. Kas prirodys kupčių arba pirkėją, aplaikys $200 atlyginimo už savo darbą. Atsišaukite šiuo adresu: Mr. Frank Bartaszius, R. F. D. No. 4, Ulster, Pa. 216-29

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę, persitikrinsit.—Pabandykit!

Lorimer Restaurant

J. MARČIUKIENĖ
SAVININKĖ

417 Lorimer Street ("Laisvės" Name), Brooklyn, N. Y.

RACHUN BROTHERS

263 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.

MAGIŠKI DAIKTAI PINIGŲ LOŠĖJAMS!

Vaktuokite gudrių kazirninkų triksus. Prof. Kitras' nauja knyga išaiškina, kaip kazirninkai savo triksus padaro. Kaina $1. Mažai jau tebeliko. Pirmutinė knyga, kuri taip išaiškina viską. 217-29

TELEPHONE, STAGG 9105

DR. A. PETRIKA

LIETUVIS DENTISTAS

221 South 4th Street
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
(Priešais Bridge Plaza)
BROOKLYN, N. Y.

VALANDOS:
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.
Ketvergais ir subatomis iki 6 val.
Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties.

Telephone, Stagg 4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Mary Avenue)
Brooklyn, N. Y.

DR. A. L. CEASAR

DAKTARAS IR CHIRURGAS

Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės. Naujausi Diagnozo ir Gydymo būdai.

127 East 84th Street
(Tarp Park ir Lexington Aves.
NEW YORK CITY

Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

SKANIAI PAVALGYSITE PAS

A. VELIČKĄ ir P. SIAURĮ

Tai žmonės, kurie tikrai rūpinasi patenkinimu savo kostumerių. Valgius laiko šviežius ir pagamina skaniai.

Jie dabar laiko daugeliu žinomą

REPUBLIC LUNCH

475 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

MALONAUS PASIMATYMO

Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet

UŽEIGA

jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.

Kurie dar nepažįstate mūsų, tai del pažinties užeikite, o būsite maloniai priimti.

J. IR O. VAIGINIS

214 Perry Avenue, Maspeth, N. Y.

Tel., Stagg 10124

Nauja Lietuviška Restauracija

Atidarė JUOZAS MALINAUSKAS

Puikus pasirinkimas daržovių, mėsiškų ir pieniškų valgių. Turime puikų patyrimą gaminime pirmos klasės lietuviškų ir Amerikoniškų valgių.

Valgykla yra užvardinta

Leonard Restaurant

147 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

Telephone: 0783 Stagg

J. LeVANDA

(Levandauskas)

GRABORIUS

(Undertaker)

107 Union Avenue
(arti Grand Street)
Brooklyn, N. Y.

Laisvės Dienraščio 10 Metų Jubiliejus

Nedėlioje, 22 d. Rugsėjo, 1929

LABOR LYCEUM SVETAINĖJ

949 Willoughby Avenue Brooklyn, N. Y.

Pradžia 1-mą Val Po Pietų

Šis masinis mitingas rengiamas pačios "Laisvės" Bendrovės Direktorių, todel kiekvienas "Laisvės" skaitytojas ar simpatizatorius turi dalyvaut šiame jubiliejiniame masiniame susirinkime.

Kalbės Draugai L. Prūseika, R. MIZARA ir TAURAS

kurie nušvies "Laisvės" 10 metų gyvavimą ir jos nuveiktus darbus darbininkų labui. Taip pat bus ir nuo įvairių organizacijų atstovai, kurie išreikš savo nuomonę apie dienraštį "Laisvę."

Muzikalę Programą Išpildys:

(1) V. Retikevičiaus skaitlinga orkestra, (2) Lyros Choras, po vadovyste O. Eremino,, (3) Mišrus Oktetas mūs rinktinių dainininkų, kuris antradienį dainavo per radio, (4) Duetas Menkeliūniūtės ir Stankūno. Akompanistė A. Retikevičiūtė.

Publikos prašom pribūt į garsinamą laiką, nes priversti laiku pradėt, o 4:30 val. turim apleist svetainę.

ĮŽANGA VELTUI